

Árómaa

Ísu kwíyómpa'a irówana Póro moórá-kwaai aiyayaamba avakaeté-iyá'iyó. miráumai-ima maisuwéna Kórinti-naopa'a ména maanáimbá agaimái Árómaa-naopa'a máyón-kwaasi agaimái moórá-ininko áwí'a Vípimba amúwana mátímakaiye. Árómaa-naopa'a kámááni-kwaasiti aiva'náópa'a Ítári-marava'a kwáyon-daopa'an-iyé. Póro Árómaa-naopa'a kwíníyena póna Ísuna aampa'ó kwégun-kwaasivimba mayái mayáníyena póna miwí túwa'naa umai to'mayaa umátinkanae séna maarán-áimbá agaimái Vípimba amúwana mátímakaiye. Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye amáparawai sáwí'o úmae kwégon-asirayanko tátokowana Ísun-aaiyavai áraire sewáiyé su'maiyavai arupí umái máyáawe Áánútu siráiyé. Áánútun-amankoma sáwí'o úmae kwégon-asirayanko tátokaimpinkemba iyátínkáísasa Ísuwe tarúmai aúnái'a umái kwémaewe. Áánútuna áamáankona mayái-áinkwára'á agaimái amúwana mátímakaiye.

¹ kemá Póro Ísu Káráisitina mayái-kwáásígó é'a maanáimbá agaimaráúmpo ísáaro. Áánútu kembá aantá-kwaasi ítámarena séna kesáái áséi-kwasai kosimátíma'mae naauwó séna si'mákaiye.

² naaová'á Áánútu kwenáái simátímakowaiyavena mináséí-kwásái simái

asirámakain-aimba súwasa aúvái-kwandaavimba agaimakáawe.

³ mináséi-kwásái Áánútu ááninko kentáási Ísóigo Ísu Káráisitintavesa simái agaimakáawe. kwemá kwaásimo kunaúkaimba anóndako áwí'a Tévíti aísavutantamba uráiwaiman-iyé.

⁴ kwenamankó Áánútunopakemba póna Áánútu kwembá pukáimpinkemba usásinankaraintaveta minánón-ásíráyámbá awánéta séta Áánútu ááninkoman-iyé kwésune.

⁵ ó'on-o'om-baravaken-kwaasi kwenááiyavesa áraire sésa taagwiyavónááontavena Áánútu Káráisitimba imáyáa amúwana kentávéna séna kesáái kosimátíma'mae naauwó séna kawé'-máyái símakaiye.

⁶ Ísu Káráisitina kwaási-i'a ónááontavena Áánútu tááyena keinárawa'a Árómaa-naopa'a máyáawai gwara'a tááyaraiye.

⁷ mináíntávé'a imáyáa kwée'a maanáúvái agaimaráúmpo ísáaro. keinárawa'a Árómaa-naopa'a máyáawai Áánútu arumbá kwétimena kwená kwaási-i'a ónááontavena tááyaraiwai ísáaro. Áánútu kentáásivowe Ísóigo Ísu Káráisitiye úwoi túwa'naa ésarai paru kwéumatinkaayantave'a námúnaa kwésune.

Árómaa-naopa'a kónáe siráin-kwasai.

⁸ keinárawa'a Ísu Káráisitiye aráápamai máyáan-ainko amápar-ayampa-kwaasiva'a kóyáwé isasá ísáawa'a Ísu Káráisitina mayáiyávé'a imáyáa é'a Áánútumpa'a súwi kwésune.

9 Áánútuna mayáí karuwaa'á umái kwémae'a ááninkon-aaí áséi-kwasai kwésimatime'a keinárawatave'a námúnaa símae kwéiyunda Áánútu kwéisaiye.

10 kentópa'o ímo kúndayave'a sé'a Áánútumpa'a áísaa úmae iyé'a arááímo táinamo e aambá kwisínkéna'a Árómaa-naopa-kwaasiye komáéno kwésune.

11 Áánútun-amanko kwésuwa'naa-isa'a kotúwa'naa ona'á kwenááiyave'a asiramái imáyáa ónááontave'a kentópa'a kónáe sé'a kwéune.

12 mirámó ina'o é'a keinárawa'a túwa'naa ona'á kembá súwa'naa ónááowe. Ísu Káráisitintave'a imáyáa kwée'a túwa'naa ona'á kembá mirá ónááowe.

13 kesí kwaásiyono. kentópa'o ímo kúndayave'a sáwí-imayaa ováínivo maanáímbá ísáaro. sáwíva-kanaa kónáe sé'a únda moórá-yantaako tátoraísa'a máyaumne. ó'onkaa-kwaasvimbo Áánútuna aambó agaráátinkaawanasamo kwakáantemba keinárawa'a ó'onkaa-kwaasi owa'á mirá ónáe sé'a kwéune.

14 Áánútu súwa'naa uráintave'a sáwíva-kwaasi anón-daopare sáwíyan-daopare amápar-aimbo ísaraawaiye ímo ísaraawaiye túwa'naa onó.

15 mirámó únda Árómaa-naopa'o máyáan-kwaasi áséi-kwasai kosimátimenae sé'a kwéune.

áséi-kwasaigona asirayán-kwásái.

16 áséi-kwasaiyave'o ímo sigaeyávé'o kwéunda maarán-áímbán-iye. áséi-kwasaiyavesa árairemo kwésewai Áánútu kwená asirayándéi miwítí sáwí-imayaagomo tátokaimpinkemba

kwéiyatinkaiye. aiva'á Yútaa-kwaasi ísaraawasa naaémbe ó'onkaa-kwaasi kwéisaawe.

17 Ísu Káráisitín-aaiyavetaamo áraire kwésundayavenaya mindáyavenawe su'mai Áánútu séna arupí umái máyáawe kwéísata kwenaúranka'a arupí umáíya máyaumne. áséi-aimpinkemba mirán-áíntá ísaraumne. mindáyavena naaóvá'á Áánútun-aii aúváívimba agaimaréna séna

Áánútun-aaiyavesa áraire kwésentavena

Áánútu séna arupí umái máyáawe kwésimba pósa aúnái'a umái kwémaewe agaimaréna siráíye.

Áánútumba tínaemba umámakaan-kwasai.

18 Áánútu maanáímbá agaráásínkaraiye. marapá-kwáásí sáwí-imayaa ésa sáwí'a ésa mirámó kwéomba Áánútuna árair-ainkona aambá áúmbakaamba póna Áánútu áwáá'a séna kwíyómpakemba sáwí-meyamba timíníye.

19 Áánútu kwená ááimba íma aúpá'á maréna avora'á agaráátínkaraimba marapá-kwáásí awánésa íma imáyáa uráamba póna sáwí-meyamba timíníye.

20 Áánútu maramó tarórurainkakene minavumpinkéné Áánútuna ááimba awánésa kwená asirayámbó kwaíkwai'o kwéin-asirayamba kawe'á umái awánésa Áánútun-ane'a túrandei íma kwéawanaambanivo kwená ááimba á'a kwéisaawe. Áánútu tarórurain-tantaa'a awánésa pósa kwemó máyáin-aimba kanaán-umai

kwéisaawe. mindáyavesa sáwí'o kwéomba miwítí ááinko ísasá sáwí'a kwéowe.

21 Áánútu máyáin-aimba ísaraambanivo ivátuwesa kwenáwí'o mósá marésamo árai'a máyáíye seraámbá ima mósá marésa súwi ima sésa ivátuwesa kaé'náer-imayaa kwéesa tunkain-ayampar-imayaa kwéesa

22 kampa'á sésa kawer-ímáyáágwára-kwáásíyá úne sembánivo sáwí-imayaagwara-kwaasi ésa

23 Áánútu mai'mai'a kwéiwaina imáyáa íma mósá marésa kwaási áúwawaakaamba numamá kwaí-kwaamba irankavayaambá tarórumakesa mintántáákóná imáyáa mósá kwémaraawe.

24 kwaási mirá-sáwí'á kwéontavena Áánútu ánaaemba umátimena séna sáwí-imayaayave'o tirááyave'o ónááomba úwoi mirán-oro siráísasa miwívímbá miwí túma sáwí'a kwéowe.

25 Áánútun-aai árair-aimba araisésa kampar-áimbá kwégwaresa Áánútu amápa-tantaa'a tarórurawaina imáyáa íma mósá marésa kwená mayái íma kwémaesa kwemó uráin-tantaakona imáyáa mósá marésa mintántáákóná mayái kwémayaawe. Áánútu áwíre su'mai mósá máraáraamba árai'a mindá íma mósá kwémaraawe.

26 kwaási mirá-sáwí'á kwéontavena Áánútu ánaaemba umátimena séna sáwí-imayaayave'o tirááyave'o ónááomba úwoi mirán-oro siráísasa aaraí tuwai'máá'a tiyuwésa keiyái kesuwainíné sisaná kesuwairé sésa sáwí'a úmae nááówasa

27 kwaai miráumai tuwainímbáá'a tiyuwésa keiyái kesuwainí kesuwai símae kwénaaesa mirá-sáwí'á úmae kwénaaontavena Áánútu miwí túra'a

sáwí-meyamba arupí umái kwétimiye.

²⁸ Áánútu kwenáái áráir-aimba arááíséntavenawe séna ánaaemba umátímísana miwítí sáwí-imayaago táái tinkéna isasá kentí imáyáavinkeni'o kwéomba uwóví'a kwéowe.

²⁹ ó'on-o'o-sawi-imayaago miwívimbá anómba isasá sáwí'o kwéomba íma agandésa túran-anda ésa sáwí'a umátinkesa kawe'-máayímó kwémayaantavesa tirunkó simái sáwí'a kwéumatinkesa tínkamowasa púwówasa aaisambá sésa kampa'á simátiyuwesa simái sáwí'a kwéumatinkesa kwantánaanta-aimba símae kwénaaesa

³⁰ túwí'a kumínkwáe sésa kampar-áimbá kwéseesa Áánútumba tíyamba kwéumankesa sáwí-aimba kwésimatinkesa kampa'á sé'a anón-kwaasiya úne sésa túma maé iyésa aúná-sawimayai mayánáe sésa mirá ésa tinóvowi táái araaisésa

³¹ tirumpimbá kawer-áimbá íma kwáyáísasa simáímo asirámakaini'a íma ésa miwítí kwaásiti imáyáa íma ésa tirumbá íma umátinkesa mirámó kwéomba

³² Áánútu áamáamba símarena séna mirá-sáwí'ó kwéowai puwónááowe siráimba isésa íma ivátúwáamba mirá úmae iyésa íma agandésa mirámó kwéowaiyavesa aamoí kwéowe.

2

Áánútu aaivimbá kwémaitinkain-kwasai.

¹ évakarawai tuwánésa sésa sáwí'o kwéowai sáwí-meyamba mayánááowe kwésewai simátíménda ísáaro. mirámó kwéseмба keinárawakwara'a mirá-sáwí'á kwéomba

póna aaivimbá maitinkáína'a sáwí-meyamba mayánááowe.

² mirá-sáwí'ó kwéowai Áánútu aaivimbá maitinkéna sáwí-meyamba tímimba kwemó arupí umáímo mirámó kwéin-ainta ísaraumne.

³ évakarawai tuwáné'a sé'a sáwí'o kwéowai sáwí-meyamba mayánááowe kwéseмба mirá-sáwí'á kwéomba pó'a Áánútu aaivimbá íma maisinkéna sáwí-meyamba simíníye íma seró.

⁴ sáwí'a kwéowana Áánútu arumbá umátinkena íma ááéma sáwí-meyamba tíména timu'maréna máyáíye. mindáyave'a úwoisan-tantaa'an-íye íma seró. sáwí'o kwéomba tuwé'a Áánútumpa'a ténááontavena arumbá umátinkena timu'maréna máyáíye.

⁵ ánivo kemá tirunté maré'a sáwí'o kwéomba íma tuwé'a Áánútumpa'a íma kwétewe. mirá-sáwí'á úmae kwéiyontavena Áánútumo áwáá'o sénamo arupí-sawi-meyambo tímínín-kanaa tínana Áánútu ávááraumai sáwí-meyamba tímínana anómba íníye.

⁶ minkánáá tínana amáparawai miwítí mayáíyávéna kawé'-meyáné sáwí-meyane anondá tímíníye.

⁷ kawé'á úmae kwéiyesa sésa Áánútu kentáá súwí'a mósá maréna ságamasinkenaya maí'mai'o ónaunda-ita umásinkaniye kwésewai Áánútu aúnái'a umái maí'mai'a ónááoni'a umátinkaniye.

⁸ kesáyáváíyé su'mai imáyáa ésa kawer-áímbá tínaaemba umámesa sáwí-aimba kwégwaraawai Áánútu ávááraumai áwáá'a tiyéna sáwí-meyamba tímíníye.

9 sáwí'o kwéowai Áánútu tí'a índai'a umátinkena umbai-yántáá'á tiména Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye mirá éna

10 kawe'ó kwéowai Áánútu ságamatinkena túwí'a mósá maréna paru umátinkena Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye mirá éna

11 íma taaínkaar-umai-meyamba timínívo arupí umai-meyamba timíníye.

12 ó'onkaa-kwaasi Áánútu naaóvá'ó Mósesimbo simámakain-amaamba íma isésa sáwí'a kwéontavena máyáawaina ááimba Áánútuna némpa'a maí'mai'a ónááowe. Yútaa-kwaasi Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba isésa arááíséntavena Áánútu minámáánkóná ááinkwara'a aavimbá maitinkáníye.

13 Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba isésa ímo kwaráíyanamo éna Áánútu arupí umái máyáawe íma síníye.

14 Áánútu ó'onkaa-kwaasi kwená áamáamba íma simátímakowasa miwítí imáyáavinkembo minámáámbó kwarésamo ombá minámáámbá ísaraan-kwaasiraamba kwéowe.

15 mirámó kwéomba Áánútuna áamáamba miwítí imáyáavimba kwáyáísasaraamba máyáawana tirumpimbá aai kwéna kawe'ó ontávéna mináínkó séna kawe'á kwéowe séna sáwí'o ontávéna sáwí'a kwéowe kwésiye.

16 moórá-kanaamo tíanamo éna Áánútu Ísu Káráísitintavena sínana kwemá kwaásiti imáyáa aúpár-ímáyáá taaímbarena aavimbá maitinkáníye. áséi-kwasaimo kwésimatimunda mináínkwará'á kwésimatimune.

Yútaa-kwaasi Áánútuna áamáamba tokáundaya

póna kwésuwa'naa-iye siráan-kwasai.

17 Yútaa-kwaasiya úne kwésewai ísáaro. Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba ísaraundaya póta kawe'á umáíya máyaundaya Áánútuna kwaásiya úne sé'a kentúma mósá kwémaraawe.

18 minámáámbá ísaraantave'a Áánútumbo arááímo tainí'o kwéon-aimba isé'a kawe'ó kwéon-tantaare sáwí'o kwéon-tantaare kanaán-umai taaímbare'a

19 asiramái sé'a kawer-ámbó ímo awánaraan-kwaasi kanaán-umai agaráátinketa túnkain-ayampa'o máyáan-kwaasi kanaán-umai sáma kwégamatinketa

20 táá'a íma ísáan-kwaasi kwéagaraatinketa iyámpóíraani'a on-kwáásí kwéagaraatinkaundayaawe kwésewe. Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba ísaraantave'a imáyáa é'a sé'a amápar-aimba iséta árair-ainta kwésune-imayaa kwée'a pó'a mirán-áímbá kwésewe.

21 évakarawaimo kwéagaraatinkaamba keinárawakwara'a mináímbá kwáráaro. umóyámbá íma orómó kwésemba keinárawakwara'a íma mirán-oro.

22 aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné íma orómó kwésemba keinárawakwara'a íma mirán-oro. kampar-ísóígó sáwí-yantaa'a iyémó kwésemba keinárawakwara'a sáwí'a kwée'a minkámpár-ísóígóná naaúmpa'a sáwí'a kwéomba mindá ivá'á túwáaro.

23 Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanta ísaraumne sé'a kentúma mósá kwémaraambanivo minámáámbá araisé'a sáwí'a ombá

kwaási tuwánésa sésa Áánútu áwí'a sáwí'a kwéumankaawe kwésewe.

²⁴ mindáyavena naaóvá'á Áánútun-aaí aúváívimba agaimaréna séna

Yútaa-kwaasi sáwí'a kwéontavesa ó'onkaa-kwaasi tuwánésa Áánútumba simái sáwí'a kwéumankaawe agaimaréna siráiyé.

²⁵ Yútaa-kwaasi ontáv'é'a túra'a kárámai araa'éna kwéé'a sé'a Áánútuna kwaásiya úne kwésewai Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwaráamba Yútaa-kwaasi ombá mindá kawe'á kwéumatinkaivo minámáámbá íma kwaráamba Yútaa-kwaasi é'a túra'a kárámai araa'éna uráamba mindá íma kawe'á umátinkaisa'a úwoi-kwaasiraamban-owe.

²⁶ ó'onkaa-kwaasi íma túra'a kárámai araa'éna kwéowai Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwarááawanamo imbá Áánútu séna Yútaa-kwaasiraamba é'a túra'a kárámai araa'éna kwéowairaamba é'a kesí kwaásiraamban-owe kwésiye.

²⁷ Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba agaimarówa'a Yútaa-kwaasi isé'a túra'a kárámai araa'éna uráambanivo minámáámbá arááíraamba pósa ó'onkaa-kwaasi íma túra'a kárámai araa'éna kwéowai minámáámbá kwégwaraawaimo ésa aaivimbá maitinkánááowe.

²⁸⁻²⁹ túra'a kárámai araa'éna kwéowai mindáyavenawe su'mai íma Yútaa-kwaasi Áánútuna kwaási-uramban-ovo Áánútun-amanko miwítí sáwí-imayaa maitiyukaiwai Yútaa-kwaasi Áánútuna kwaási-uramban-owe. agaimakáin-amaanko íma mirá kwéumatinkaivo Áánútun-amanko mirá kwéumatinkaiye. mirámó

kwéon-kwaasiyavesa ó'on-kwaasi íma aamoí
kwéumatinkaavo Áánútuwe su'mai aamoí
kwéumatinkaiye.

3

¹ ímo ó'onkaavimban-ivo Yútaa-kwaasivimba
nóran-kawe-tantaara paáruraiyo. túmo
kárámaimo araa'énamo uráamba mindá nóran-
kawe-tantaara paáruraiyo sembó

² sísaá íya'o é'a anondá sé'a kawe-tántáá'á
paáréna aiva'á Yútaa-kwaasi Áánútun-aaimo
tátoranaaontavena simátímakaiye sénaumne.

³ simátímakaimbanivo évakarawai
Áánútuntavesa íma imáyáa ésa kwenáái íma
kwétaagwiyavowe. mirá kwéovo Áánútu íma
mirá éna kwemó siráintemba kwéena simái
asirámakaini'a kwéiye.

⁴ kwaási kampar-áimbá kwésevo Áánútu árair-
aine su'mai kwésiye. Áánútuntavena simái aúvái-
kwandaavimba agaimaréna séna
enááigo árair-aine su'mai isasá kwaási
ísaraawe. íma kanaán-umai aaivimbá
mayankánááovo enááigo amápa-kwaasi
táái kwéusayaaitaiye
agaimaréna siráiyé.

⁵ kesáámó sáwítaamo úndavinkemba Áánútuna
kawe'-máayái avora'á kwégwaintaveta sáwíta
kwéunanaya Áánútu sáwí-meyamba símimba
sáwí'a kwéiyeya íma seno. mirán-áimbá kwaási
imáyáavinkemban-ivo íma miráyá seno.

⁶ Áánútumo ímo arupí umáímo ménaraankasi
naaémba amáparawaimo máyáawaina ááintavena
íma tísaa isinó.

7 moórá-aimba ísáaro. kesáámó kampar-áimbó súndavinkemba Áánútuna árair-aimba avora'á paárisana kwenáwí'a mósá anómba kwéiyintaveta kesáámó sáwí'o kwéundayavenaya Áánútu aavimbá maisínkáimba sáwí'a kwéiyeya íma seno.

8 mirán-kámpár-áimbó kwéseмба mimpínkémbá sésa kesáámó sáwí'o kwéundaya mimpínkémbá kawe-tántáá'á paárinana Áánútu áwí'a iyíniye íma mirán-áimbá seró. évakarawai kesúwí'a sáwí'a umásinkanaaontavesa kentávésa kampa'á sésa mirán-áimbá kwésiye kwésevo Áánútu miwí aavimbá maitinkéna arupí umái sáwí-meyamba timíniye.

amáparawai íma arupí umái máyáan-kwasai.

9 kemá Póro mináimbá imáyáa é'a sé'a Áánútu aúranka'a íma maarán-iyé. Yútaa-kwaasiya kawe-kwáásiyá únasaya ó'onkaa-kwaasi sáwí-kwaasi owémá íma mirán-ivo ké'naan-aimba sé'a sáwí-imayaago amáparawai tátokaiye kwésune.

10 mindáyavena Áánútun-aaí aúváivimba agaimaréna séna

Áánútu aúranka'a amáparawai íma arupí umái máyáawe.

11 ánivo amáparawai arupí íi-yántáá'á íma kawe'á umái kwéawanesa Áánútuwe maénáe íma kwésewe.

12 amáparawai Áánútumba tínaaemba umámesa sáwí-amba kwarésa kaé'náe'a ésa íma kawe'á kwéowe.

13 kwaásimo pu'máimo kaviraantembá miwí tááigo mirá kwéisasa kampa'á

kwésimatiyuwaawana miwí tááigo
 kwaavainkómó kwaásimo yaintembá kwéisasa
 14 anómba simái sáwí'a umátinkesa
 15 ááéma tínkamowasa púwówai mésa
 16 kwénaaopa'a tí'a úni'a umái umbai-yántáá'á
 timésa
 17 íma paru umátinkesa
 18 Áánútu áároi íma inkaisésa ivátuwesa máyáawe
 agaimaréna siráíye.

19 Áánútu amápa'-maravaken-kwaasiyavena
 amáámba séna mináímbá kwáráaro siráimbanivo
 araiséta amáparawaiya Áánútu aúranka'a sáwí'a
 éta súnnda arupí umáíya máyaumneya íma árai'a
 kwésune.

20 Áánútumo siráin-amaamba kwáyáisata
 amáparawaiya íma árai'a séta amápar-amaamba
 kwégwaraundaya póna Áánútu kentááyávéna
 séna arupí umái máyáawe síníye sénaundaya
 kampar-áímbá sénaundayaawe. amáámba
 kwéiseta sáwí'a uráumneya kwésundayaawe.

*Ísun-aaiyavai áraire sewái Áánútu arupí
 umátínkáin-kwasai.*

21 Áánútu aúná-amba agaráásinkenaya Áánútu
 aúranka'o kwaásimo arupí kwéumatinkain-
 amba agaráásinkenaya kwemó siráin-amaamba
 íma imáyáa éna minámbá agaráásínkaraiye.
 mináíntávésa naaóvá'á Mósesiye Áánútun-ai
 simátímakowaiye minámbá paáriníye-aimba
 simátimesa agaimakáawe.

22 kwaási Ísu Káráisitavesa sésa árai'a kentáási
 sáwí-imayaavinkemba iyásínkaraiye kwésewana
 miwíyávéna Áánútu séna arupí umái máyáawe

kwésiye. Ísu Káráísitin-aaiyavesa áraire sésa kwenká'á agevamái máyáawai Áánútu arupí kwéumatinkaimba mimbórá-ámbá kwáyáíye.

²³ amáparawai sáwí'a ésa Áánútumbo arááímo kwétaini'o umáímo ménaesamo ombá ívé'a íma miráumai máyáawana póna

²⁴ Áánútu úwoi túwa'naa ena arumbá umátínkáísana Ísu Káráísiti miwítí sáwí-imayaagomo tátokaimpinkembo iyátinkena Áánútu aúranka'a arupí umátinkanintavena pukáíye.

²⁵ Áánútu séna sáwí'o kwéom-beyamba maitiyuwáníntavena Ísu Káráísiti puwínana kwená naaemá kumíniye siráimba mináíntávéta séta árai'a mirá kwéiye kwésundayavenaya kentáásí sáwí-meyamba kwémaisyuwaiye. ááémo sáwí'o uráamba Áánútu íma ááéma sáwí-meyamba tiména kwemá arupí kwéimba awánanaaontavena séna naaémba Ísu Káráísiti puwéna miwítí sáwí-meyamba maitiyuwániye siráíye.

²⁶ ívé'a Áánútu arupí kwéimba awánanaaontavena kwaásimo sáwí'o kwéontavena imáyáa éna maará kwéiye. Ísu Káráísiti miwítí sáwí-meyamba kwémaitiyuwain-aintavesa áraire kwésewai Áánútu kwe-naúranka'a arupí kwéumatinkaiye.

²⁷ miráumai kesúya maé iyónaundaya kentáávimbá íma kwáyáíye. kentáásí kawe'-máyáíyávéna ímanivo Ísu Káráísitin-aaiyaveta áraire súndayavena mindáwe su'maiyavena Áánútu kwenaúranka'a arupí kwéumasinkaintaawe. miráumai kesúya maé

iyónaundaya kentáávímbá íma kwáyáíye.

²⁸ simátimunda árair-aimban-íye. Áánútuna áamáanta kwégwaraundayavenaya ímanivo kwenááiyaveta áraire súndayavenaya Áánútu kwenáúranka'a arupí kwéumasinkaintaawe.

²⁹ íma Yútaa-kwaasiye su'mainovo ó'onkaa-kwaasigwara'a túwa'naa ínintavena Áánútu máyáíye.

³⁰ mimbóráwái Áánútu ména Yútaa-kwaasiya kwenáúranka'a arupí umásinkenaya ó'onkaa-kwaasigwara'a mirá kwéumatinkaiye.

³¹ kwenááiyaveta áraire séta kwenká'á agevamái máyaundayavenaya Áánútu arupí kwéumasinkaisata miráumai Áánútuna áamáamba íma tuwéta minamáánkóná ááimba awánéta kwégwaraumne.

4

Ááváramu Áánútun-aaiyavai áraire siróntavai arupí umái máyáane Áánútu siráin-kwasai.

¹ Ááváramu Yútaa-kwaasiya síkwá'náma kwenááimo simátíménda ísáaro.

²⁻³ Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna Ááváramu Áánútun-aaiyavena áraire siróntavena Áánútu séna arupí umái máyaane siráíye agaimaréna siráíye. Ááváramuna kawé'-máyaíyávénamo Áánútumo sénamo arupí umái máyaane siráinkakai Ááváramumo kwená mayáíyávénamo áúma maéna iyúmba kwáísino. Ááváramu Áánútun-aaiyavena áraire siróntavena

Áánútu séna arupí umái máyáane siráimba mindáyavena Áánútu aúranka'a Ááváramu áúma maéna iyúmba íma kwáyombaniye.

⁴ moórá-aimba ísáaro. moóráwaina mayái kwémayaawana meéyámbó kwétimimba íma úwoi kwétimivo miwítí mayái awánéna meéyámbá kwétimiye.

⁵ maarán-áimbá árair-aimban-iye. kawe'-máyái kwémayaundayavena arupí umái máyáawe-aimba Áánútu íma kwésivo Áánútun-aaiyaveta áraire kwésundayavenaya Áánútu séna arupí umái máyáawe kwésiye. sáwí'o uráundayaamo arupí kwéumasinkainta Áánútuman-iye.

⁶ Áánútu kawe'-máyáímó mairáantavena íma imáyáa éna Áánútun-aaiyavesa áraire siráantavena imáyáa éna arupí umátínkáiwai miwí tirunkó kawe'á kwéiye. mináíntávéna naaóv'á Téviti aúváivimba agaimaréna séna

⁷ Áánútu sáwí'o uráawaiti sáwí-imayaa maitiyuwéna íma imáyáa úmae íyísana tirunkó kawe'á kwéiye.

⁸ sáwí'o uráawai Áánútu íma imáyáa úmae íyísana tirunkó kawe'á kwéiye agaimaréna siráiyé.

⁹ mináímbá túra'o kárámaimo araa'énamo uráawai Yútaa-kwaasiyavenawe su'mái íma séna ímo túra'o kárámaimo araa'énamo uráawaiyavenagwara'a Téviti séna miwítí sáwí-imayaagwara'a maitiyúwáísana tirunkó kawe'á kwéiye-aimba siráiyé. ó'omba mináímbá sé'a Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna

Ááváramu Áánútun-aaiyavena áraire siróntavena
 Áánútu séna arupí umái máyaane siráiyé
 agaimaréna siráiyé.

¹⁰ Ááváramu áúra'a íma kárámai araa'éna
 urónka'a Áánútu kwentávéna séna arupí umái
 máyaane séna

¹¹ Áánútun-aaiyavena áraire siróntavena
 arupí umái máyaandawai ómpo enáúra'a
 kárámai araa'éna uwó súwana mirá uráiyé.
 miráumai túra'o ímo kárámaimo araa'énamo
 uráawaigwara'a Áánútun-aaiyavesa áraire
 kwésentavena Áánútu séna arupí umái máyáawe
 kwésiye. miwí Ááváramumo mirámó siráintemba
 Áánútun-aaiyavesa áraire kwésesa pósa
 Ááváramuntavesa kentáá síkwá'náraamban-iyé
 kwésewe.

¹² súra'o kárámaimo araa'énamo kwéundawaiya
 kwemá kentáá síkwá'náma iyéyá kwésune. súra'o
 kárámaimo araa'énamo kwéundayavetaawe
 su'mai ímanivo Ááváramumo mirámó siráintemba
 Áánútun-aaiyaveta áraire kwésundayavetaawe
 Ááváramuntaveta kentáá síkwá'náma iyéyá
 kwésune. Ááváramu áúra'o ímo kárámaimo
 araa'énamo urónka'a Áánútun-aaiyavena áraire
 séna máyomba póna Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-
 kwaasiye Áánútun-aaiyavesa áraire kwésewai
 tíkwá'náman-iyé.

*Áánútun-aaiyavai áraire sewái Áánútu simái
 asirámakaimba timínín-kwasai.*

¹³ naaóvá'á Áánútu Ááváramuntavena simái
 asirámakon-aimba séna ewé enaísaavutantamba

ónááowaiye amápa'-marama kentí maramá kwáyáiyē siráiyē. Ááváramu Áánútuna áamáamba kwakóntavena ímanivo kwenááiyavena áraire súwana Áánútu séna arupí umái máyaane súntavena Áánútu Ááváramuntavena simái asirámakon-aimba siráiyē.

¹⁴ Áánútu simái asirámakon-aimba Mósesimbo simámakain-amaambo kwégwaraawaiyavena íma siráivo Áánútun-aaiyavesa áraire kwésewaiyavena siráiyē. mirámó ímo uráinkakai Áánútun-aaiyavesa áraire kwésewai úwoiyavesa sesinó. Áánútu simái asirámakaimba úwoiyavena sisinó.

¹⁵ áamáán-aimba kwáyáísasa arááírántavena moórá-amba Áánútumo áwáá'o sénamo sáwímeyambo timínín-amba paáruraiyē. áamáán-aimbo ímo kwáyáinkakai íma arááísísina. áamáán-aimba kwáyáiyē.

¹⁶ Ááváramu Áánútun-aaiyavena áraire siróntavena simái asirámakon-aimba siráiyē. miráumai Ááváramu aísavutantambo ónááowai Áánútun-aaiyavesa áraire sénááowai Áánútu úwoi túwa'naa ena simái asirámakaimba timíníyē. Áánútu Mósesimbo simámakain-amaambo ísaraawaiyē su'mai ímanivo Ááváramumo Áánútun-aaiyavenamo áraire siróntemba Áánútun-aaiyavesa áraire kwésewai kwemá úwoi kwétuwa'naa-iyē. Áánútun-aaiyaveta áraire kwésundawaiya Ááváramu kentáá síkwá'náraamban-iyē.

¹⁷ Áánútu aúranka'a Ááváramu máyowana

maarán-áimbá simái agaimaréna séna
 ó'on-o'on-kwaasi tíkwá'áma
 óne Áánútu siráiyé

agaimaréna siráiyé. Áánútu púwómpinkembo
 kwéusasintinkaiwai éna kwemó aaimó sisanamó
 ímo kwáyáin-tantaakomo kwévaariwain-
 aaiyavena Ááváramu áraire siráiyé.

¹⁸ kwaási ímo paáronaaon-tantaatavena Áánútu
 Ááváramuntavena súwana Ááváramu árai'a
 mirá ínáyena siyé siráimba póna ó'on-o'on-
 kwaasi tíkwá'náman-iye. Áánútun-aai aúváivimba
 agaimaréna séna

enaísaavutantambo ónááowai
 sáwíva-kwaasi paáronaaowe
 agaimaréna siráimba pósa paáruraawe.

¹⁹ ááéma Ááváramu anónu'mai karéna ména
 sáwívar-íma 100 íma maisuwéna máyowana
 awainínkó Séraa ageínimbá máyowana póna íma
 imáyáa éna Áánútuntavena asiramái imáyáa
 kwéena

²⁰ Áánútu simáímo asirámakon-aintavena áraire
 séna íma kaer-ímáyáa éna asiramái ména Áánútu
 áwí'a mósá maréna

²¹ séna Áánútumo simáímo asirámakainten-umai
 kanaán-umai iyámpói simíníye séna

²² miráumai Áánútun-aaiyavena áraire
 siróntavena séna arupí umái máyaane siráiyé.

²³ arupí umái máyaane siráimba íma
 Ááváramuntavenawe su'mai siráivo

²⁴ kentááyávénagwara'a mirán-áimbá
 siráiyé. Ísóigo Ísumba pukáimpinkemba
 Áánútu usásinankaraiwain-aaiyaveta áraire

súndayavenaya séna arupí umái máyáawe kwésiye.

²⁵ kesáámó sáwí'o uráundayavenaya kentáási sáwí-meyambo maisiyuwáníntavenaya Áánútu Ísu Káráisitimba ai'marówana kuména kumpuwúwana Áánútu kwenaúranka'a arupí umásinkanintavenaya pukáimpinkemba usásinankaraiye.

5

Áánútu arupíya umásínkáin-kwasai.

¹ Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraire súndayavenaya Áánútu kwenaúranka'a arupíya umásínkarenaya Ísóigo Ísu Káráisitina mayáímá imáyáa éna paru kwéumasinkaisata mimbórái'a umái kwémaumne.

² Ísu Káráisitín-aaiyaveta áraire súndayavenaya Áánútu úwoi kwésuwa'naa-ipata mósinkaraisata méta Áánútuwe ságyan-ayampata ménaundayaveta amu'maréta máyaunanaya sirunkóyá aamoí kwéiye.

³ umbai-yántáá'ó kesópata kwáyáimba sirunkóyá aamoí isatá minúmbái-yántáá'á kwáyáintaveta asiramái méta íma sívón-káinta

⁴ mindáyavena Áánútu séna kawé'á umái máyáawe sisatá mindáyaveta kwesé ménaundayaveta amu'maréta máyaunana sirunkóyá aamoí kwéiye.

⁵ kwesé ménaundayaveta amu'maréta máyaundaya kentááyávéna íma awinkánimba

póna íma sigaeyá íníye. Áánútu kwena-mankómbá ai'marówana keséya kumbéna Áánútumo kentááyávénamo anón-imayaamo imbá kwéagaraasinkaimba póta kwesémo ménaundayaveta amu'maréta máyaunanaya póna íma sigaeyá kwéiye.

⁶ kesáá íma asiramái máyaawananaya Áánútumo siráin-kanaamo tiráimba kesáámó sáwí'o umáiyaamo máyaundavinkembo kusúwa'naa índayavenaya Ísu Káráisiti kumpukáiyé.

⁷ arupí-kwaasigombo áwa'naa ónaundayave'a puwónáe senkákái umbaí taisinó. kawekwáásígómbó áwa'naa ónaundayave'a kwená anondá puwónáe sésa púwósino. íya púwósino. íma isáúmne.

⁸ ánivo kesáámó sáwítaamo umáiyaamo máyaundaya súwa'naa índayavenaya Ísu Káráisiti kumpukáiyé. Ísu Káráisiti pukáimpinkemba Áánútu arumbó símimba mindá kwéagaraasinkaintaawe.

⁹ Ísu Káráisiti kentááyávéna imáyáa éna pukáintavena Áánútu aúranka'a arupí umásínkarainta pónaya Káráisiti árai'a kentáási sáwí-meyamba maisíyukaintavenaya Áánútu íma áwáá'a siyíniye.

¹⁰ kesáá Áánútumbo síyámbe umánkaraundaya kwenááninko kentááyávéna imáyáa éna pukáimba póta Áánútuwe mimbórá-imáyáávatá máyaundaya miráumai Ísu Káráisiti úwoi ména póna árai'a kawer-ámpá'ó kwégundayavenaya

kwégarakwiyiye.

¹¹ íma mináíné su'mainiyo maarán-áínkwará'án-iyé. Ísóigo Ísu Káráísiti Áánútunte mimbóráí'a umásínkáísanaya póna Áánútuntavena kesirunkóyá aamoí kwéiye.

Áándamunte Ísuntei kwaasái.

¹² maarán-áímbá ísáaro. aiva-kwáásígó Áánútun-aaí arááíraimba póna sáwí'o kwéon-amba paáruraiye. sáwí'a uráimba póna púwón-amba paáruraiye. amáparawai sáwí'a kwéomba pósa púwón-ampa'a kwégowe.

¹³ Áánútumo Mósesimbo amáámbo ímo símámakonka'a kwaási sáwí'a uráamba isaná Áánútu misáwí'ó uráan-aimba íma agaimakáiyé.

¹⁴ aiva'á Áándamu máyowasa matinka-matinka úmaesa tunka'á Mósesi usá máúnka-kwaasiyomba pukáawe. Áándamu Áánútun-aaí arááírowasa kwempínkén-kwáásí évakarawai íma mirá umbá sáwí'a umbá pósa pukáawe.

Áándamu naaémbo paáriniiwaimo íninteni'a éna Káráísitimo évaka-tantaa'o íninteni'a íma uráivo

¹⁵ sáwí'a uráimbanivo Áánútu úwoi kwésuwa'naa-intaawe. Áándamu Áánútun-aaí arááíraimba pósa amáparawai pu'maé kwéiyomba árair-aimban-ivo Áánútu amáparawai úwoi túwa'naa ínintavena moóráwaimba Ísu Káráísitimba ai'marówana kuména kawe'á umátínkáva'a kwéiyimba minánkó usáyaaitariye.

¹⁶ Áándamu aiva-kwáásígó sáwí'a uráinkakemba amáparawaiya sáwí'a úmae

kwéiyunanaya Áánútu íma mirá éna kawe'á kwéumasinkaintaawe. aiva-táwai aiva-kwáásígó Áánútun-aaí arááírowana Áánútu séna sáwí'a ónda po puwíníyone séna naaémba sáwíva-kwaasi sáwí'a uwaná séna úwoi túwa'naa e'a kesúranka'a arupí umátinkanaumne siráíye.

17 Áándamu aiva-kwáásígó sáwí'a uráinkakemba amáparawai puwí-ámpá'á kwégwaraawana minánkó tátokaivo moóráwai Ísu Káráísiti maarán-ánón-káwé'-máyaí mairáíye. Áánútuntavesa súwa'naa uwo sewái úwoi kawe'á umái kwétuwa'naa-ena kwenaúranka'a arupí umái kwéumatinkaisana Káráísiti túwa'naa isasá asiramái mésa sáwí-mayaigomba kwéusayaaitaawe.

18 ánivo mináínkóná ááimba maarán-áimbán-íye. aiva-kwáásígó sáwí'a urónkakemba Áánútu amáparawaiyavena séna sáwí'a kwéesa puwónááowe siráimba póna moóráwai Ísu Káráísiti kawe'á urónkakemba sáwí'o uráampinkemba iyátinkena aúnái'o umáímo maí'mai'o ónááoni'a kwéumatinkaiye.

19 aiva-kwáásígó Áánútun-aaí arááíronkakemba amáparawai sáwí'a uráambanivo moóráwai Ísu Káráísiti Áánútu siráini'a urónkakemba Áánútu kwenaúranka'a sáwívarawai arupí kwéumatinkaiye.

20 sáwí'a umbá Áánútu kwená áamámba Mósesimba simámakomba mindáyavena miwítí sáwí-mayaigo anómba uráíye. mirá umbánivo Áánútu arumbá umátínkámae iyúwana anómba uráíye.

21 ááema sáwí'ó urón-imayaago tátokowasa pósa puwí-ámbá kwakáawe. mirá uráambanivo ívé'a Áánútumo arumbó kwéumasinkaiwaiya tátoraísata kwenaúranka'a arupí umáíya máyaundaya kentáásí Ísóigo Ísu Káráísiti aúnaítaamo umáíya maí'mai'ó ónaunda-ita kwéumasinkaiye.

6

Ísuwe tarúmaiya máyaunda-kwasai.

¹ simátíménda ísáaro. maarán-áímbá íma seró. Áánútu úwoi súwa'naa úmae iyínana anómba ínintaveta sáwí'a úmae kwéiyeta ménae íma seró.

² púwón-kwaasimo miwítí sáwí-mayaigomo ímo ókwara'ó tátotuwenamo kwáintemba kentáávimbá sáwí-mayaigo íma tátotuvena kwáyáísata póta íma sáwíta úmaeta kwéiyeta ménaumne.

³ maarán-áímbá ísaraawe. nombó pésinkaanta Ísu Káráísiti kweséya tarúsinkaisata kweséya pukáara'naraamba umáíya máyaunanaya kentáásí sáwí-imayaago íma táto'mae kwéiyisata máyaumne.

⁴ nombó pésinkaanta kesáá Ísu Káráísitiye puwúnasaya utaráara'naraanta kwéunanaya kentáásí sáwí-imayaago íma táto'mae kwéiyiye. Áánútu kentáásivowa ó'oran-asirayandei pukáimpinkemba usásinankaraintemba kentáá usásisinkaraara'naraamba uráísata aúnaí'a umáíya máyaumne.

⁵ Ísu Káráísitima pukáimba kwemó kwaásiti sáwí-mayaigomba usáyaaitaraintemba kweséya

tarúmai máyaundayavenaya sáwí-mayaigo kentáá íma tátokaiye. miráumai Ísu Káráísitimo pukáimpinkembo usásinankaraintemba kweséya tarúmai máyaundayaveta aúnaí'a umáíya máyaumne.

⁶⁻⁷ maarán-áimbá ísaraawe. púwówanamo imbá sáwí-imayaago íma tátotuwena kwáyáísana kentáásí sáwí-imayaagona asirayámbá ánásainana kesáámó sáwí'o úmae kwéiyundawaiya íma táto'mae iyíníntavena Ísu Káráísiti taaira'á pukáísana kentáásí sáwí-imayaago kentáá íma tátokaiye.

⁸ Ísu Káráísitiye pukáara'naraanta umáíya máyaundaya póta mináimbá árair-aimba isatá kweséya máyaumne.

⁹ maarán-áíntá ísaraumne. Ísu Káráísiti pukáimpinkemba usásinkaisana puwí-ásiráyánkó íma tátoraisana ókwara'a íma kwévuwiye.

¹⁰ sáwí'o kwéombo ánásanintavena mimbórátawai pukáimba póna mindáyavena íma ókwara'a puwéna usásinena ména Áánútuntavena imáyáa kwéena máyáiye.

¹¹ miráumai imáyáa é'a sé'a pukáara'naraanta umáíya máyaunanaya sáwí'o kwéundawaiya íma tátotuwena kwáyáísata méta Ísu Káráísitiye tarúmaiya máyaundaya Áánútu aamoí ínkwáe-i'a umáíya máyaumne.

¹² kentí sáwí-imayaayave'a tirááiyave'a ováínivo sáwí'o kwéowai keinárawa'a íma tátoraino.

¹³ kentúwawaa'neiye kentiyáánamaineiye íma owé simái sáwí'a kwé'e'a pukáara'naraan-

umai máyáawanamo usásintinkaisa'o máyáawai
 Áánútumpa'a kentúwawaa'a amé'a kwentávé'a
 owé simái kentúwawaa'neiye kentiyaánamaineiye
 kwená kawé'-máyaíyé su'mai máyáaro.

¹⁴ Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko
 íma kárákwiyisana Áánútu úwoi túwa'naa
 iwái kárákwiyisana póna kentí sáwí-imayaago
 kentúra'a íma tátoraino.

*Áánútu kwená mayái-kwáásí-í'a umátínkain-
 kwasai.*

¹⁵ mináimbá imáyáa é'a simátíménda ísáaro.
 Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko ken-
 táará'á íma kárákwiyisana Áánútu úwoi súwa'naa
 iwái kárákwiyisata mindáyaveta íma úwoi sáwí'a
 úmaeta íyóno.

¹⁶ kwená mayái mayánaumnemo sembá kwemá
 kárákwiyisasa kwená mayái-kwáásí máyáawe-
 aimba ísaraawe. miráumai sáwí'o íyanamo
 éna misáwí-ímáyáágó tátokaina'a misáwí-máyái
 maimaé kwéiye'a máyáawaina ááimba Áánútuna
 némpa'a maí'mai'a ónááovo Áánútun-aaimo
 isáíyanamo éna kwemá kárákwiraina'a kwená
 mayái maimaé kwéiyiyana kwenaúranka'a arupí
 umátinkaniye.

¹⁷ ááémo sáwí'o uráam-bayaigo tátokowasa
 naaémba árair-aimba simátíma'mae íyówa'a
 isé'a kentirumpimbá asiramái tátokaawa'a
 mindáyave'a Áánútumpa'a súwi kwésune.

¹⁸ sáwí'o kwéum-bayaigo tátokompinkemba
 Áánútu iyátinkowa'a arupí-mayai kwémayaawana
 minárupí-máyáígó tátokaiye.

19 íma asiramái máyáantave'a kesáái isánááon-aimba simátimune. ááéma sáwí'a ónáe sé'a ó'on-ó'on-tantaakwara'a sáwí'a uwaná tátokombanivo ívé'a kawé'á ónáe sé'a kawé'-má'yáiyé su'mai kwémae'a Áánútunde-i'a oró.

20 ááémo sáwí'o um-báyáígó tátokonka'a kawé'ó íí-ímáyáá íma kwé'e'a

21 sáwí'o uráamba ívé'a tigaemá kwéiye. sáwí'o untavéna íma kawé-tántáá'á kentópa'a tiráiye. mirá-sáwí'ó úmae íyómpinkemba máyáawaina ááimba Áánútuna némpa'a maí'mai'a kwéowe.

22 Áánútu sáwí'o kwéumpinkemba iyátinkena kwená mayái-kwáásí-í'a umátínkaraimba pó'a Áánúntunde-i'a umái mé'a aúnái'a umái maí'mai'a ónááowe.

23 sáwí'o kwéom-bayaigona anondá puwónááombanivo Áánútu kentáásí Ísóigo Ísu Káráísitina mayái imáyáa éna aúnáitaamo umáíya maí'mai'o ónaunda-ita kwéumasinkaiye.

7

*Áánútun-amanko agaráásínkarain-anta
kwégwaraunda-kwasai.*

1 kesí kwaásiyono. amáparawai amáán-aimba ísaraamba pó'a simátíménda ísáaro. úwoimo máyáanka'a amáán-ainko kárákwiraimba póna puwíyamba mináínkó íma kárákwiyiniye.

2 amáánkomo siráintemba aarakwá'ó ombá awaikómó aúvamaimo máyáinka'a awainínkó kwesé tarúmai máyáísana awaikómó púwísanamo imbá tarúmaimo máyaayamba kwéanasaiye.

3 awaikómó máyáinka'a aaraigómó ó'on-kwaasigoe námae kwénaaisanamo imbá sáwí-inimban-iye kwésevo awaikómó puwínanamo éna áamáanko siráintemba ó'on-kwaasimo mayánimbo éna kanaán-iye.

4 kesí kwaásiyono. miráumai keinárawatavenawe séna Ísu Káráisiti pukáimba Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaamba imáyáa é'a Ísu Káráisitiye tarúmaimo máyáantave'a pukáara'naraambo umáímo máyáamba minámáánkó íma tátokaivo Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawe. Áánútu Ísu Káráisitimba pukáimpinkemba usásinankaraiwai Ísunde-i'a umái mé'a pó'a Áánútuna mayái kwémayaawe.

5 ááéma sáwí-imayaayaveta sirááiyavetaamo uráundarata íma mirán-oro siráin-amaamba iséta imáyáa éta ivátuweta sáwí-imayaayaveta sirááiyaveta éta sáwí'a éta puwónaunda-amba kwaréta

6 miráyá uráunda ívé'a Áánútu sáwí-imayaago tátokaimpinkenta iyásínkáisanaya Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaanko íma tátokaisata ááéraan-amba Mósesimo agaimakáin-amaankona aambá íma kwaréta aúna-amba Áánútun-amanko agaráásínkarain-anta kwégwaraumne.

Áánútuna áamáambo ímo kwáyáinkakai sáwí-mayaigona ááimba íma isáúsino siráin-kwasai.

7 mináimbó imáyáa é'a simátíménda ísáaro. Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaantave'a sáwí-amaamban-iye íma seró. minámáán-áimbó

ímo kwáyáinkakai sáwí-mayaigona ááimba íma isáúsino. túran-anda íma oró. minámáánkómó ímo mirá siráinkakai súran-andamo úndayave'a sáwí'a kwéune íma súsino.

⁸ minámáánkó séna túran-anda íma oró siráimba kempímbá sáwí-imayaa kwáyáimba pó'a minámáámbá araisénáe sé'a súran-anda ávááraumai uráumne. minámáánkómó ímo kwáyáinkakai sáwí'o kwéunda íma imáyaa é'a sáwí'a kwéune súsino.

⁹ áamáánko íma mirá oró siráimba íma isé'a kawe'á umái máyaumne-imayaa é'a mé'a naaémba minámáámbá ísaraunda araisénáe sé'a arááíraunda

¹⁰ mindá puwónaundawai úne. minámáámbó kwakáundarakai kawe'á umái máyausino. minámáámbá arááíraundawai pó'a puwónaundawai úne-aimba ísaraumne.

¹¹ minámáánkó séna íma mirá oró siráimba kempímbá sáwí-imayaago kwéna póna kampa'á simásiyuwaisa'a mináímbá araisénáe sé'a arááíraunda pó'a puwónaundawai úne.

¹² miráumai Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaan-aimba íma mirá oró-áimbá Áánútun-ai arupí-aimba kawer-áimbán-iyé.

¹³ minkáwér-áínkó íma puwónaundai'a umásínkaraiwo kesí sáwí-imayaago puwónaundai'a umásínkaraiye. sáwí-imayaayave'a siráái kwétaimba pó'a minámáámbó araisénáe sé'o arááíraunda puwónaundawai é'a kesí sáwí-mayaigona ááimba ávááraumai sáwí'a úwa'a awánaraumne. minámáánkó séna íma sáwí'a oró siráimba pó'a kemó sáwí'o uráunda kesí sáwí-imayaago anómba

sáwí'a úwa'a awánaraumne.

sáwí'o kwéundawaiya tátokain-kwasai.

¹⁴ áamáamba Áánútumpakemba kunkáivo kemá marapákén-kwáásí únana sáwí'o kwéundawai tátokaisa'a minímáyáágóná mayái kwémayaumne.

¹⁵ kawe'ó úndayavena kwésinkaisa'a mirá ónáe súndanivo íma mirá kwéune. sáwí'o úndayavena íma kwésinkaisa'a íma mirá ónáe súndanivo mirá kwéune. mirámó kwéunda íma kawer-ímáyáá kwéune.

¹⁶ íma sáwí'a ónáe súndanivo mirá-sáwí'ó kwéundayave'a sé'a Áánútu siráin-amaamba kawer-ámáámbán-iye kwésune.

¹⁷ sáwí'o kwéunda íma kemá mirá kwéumpo sáwí-imayaago kempímbá kwáyáísa'a sáwí'a kwéune.

¹⁸ marapá-kwáásí únda kanaán-umaimo kawe'ó únda kempímbá íma kwáyáísa'a awánaraumne. kawe'ó úndayavena kwésinkaisa'a íma kanaán-umai kawe'á kwéune.

¹⁹ kawe'á ónáe sé'a úndanivo íma mirá é'a íma sáwí'a ónáe sé'a úndanivo úwoi sáwí'a kwéune.

²⁰ íma sáwí'a ónáe súndanivo mirá-sáwí'á kwéunda íma kemá mirá kwéumpo sáwí-imayaago kempímbá kwáyáísa'a sáwí'a kwéune.

²¹ maarán-áínkóná ááimba kwáyáíye. kawe'á ónáe sé'a úndanivo sáwí-imayaago tavisímae kwéiyisa'a

²² kesirumpimbá Áánútuna áamáántave'a aamoí kwéundanivo

²³ moóra-ainkona ááimba kempímbá kwáyáísana sáwí'o ónáe súndawai kembá

tavisisaná Áánútuna áamáamba kawer-ámáámbá pó'a kwaránáe súndawai tavisisaná sáwí'o ónáo súndawai tavisimái tátokaiye.

²⁴ eésé'á kwéunana sirunkó sáwí'a kwéisa'a máyaundayave'a sé'a sáwí'a kwée'a puwónaundai'a kwéundavinkemba nááwa siráníyono kwésunana

²⁵ Ísóigo Ísu Káráisiti siráisa'a Áánútuntave'a súwi kwésune.

miráumai kesirumpinkén-ímáyáá kwée'a sé'a Áánútuna áamáamba kwaránáe súndanivo kesúgoma sáwí-imayaavinkemba sáwí'a kwéiye.

8

Áánútun-amankomba arááimo kwétaini'a kwéon-kwasai.

¹ miráumai Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawai miwítí sáwí-meyamba maitíyukaintavena Áánútu íma aaivimbá maitinkéna sáwí-meyamba íma timíníye.

² ááema sáwíta uráundawai tátokowata puwónaundawaiya ówánanaya Ísu Káráisiti iyásínkaraisata kweséya aúnaí'a umáíya máyaunanaya Áánútun-amanko kárákwiyisana Áánútu aaivimbá íma maisinkénaya íma sáwí-meyamba simíníye.

³ Áánútu kwená áamáamba siráimbanivo sáwí'a ónáo séta minámáámbá íma kanaán-umaiya kwakáunda póna minámáánkó sáwíta umáíya máyaundavinkemba íma síkaisata máyaunanaya naaémba Áánútu ááninkontavena séna sáwí'a kwéomba po miwíyávái se kumpuwíníyone séna

ai'marówana kesáámó sáwí'o kwéundawaiyaamo úndanten-augwarawai maimaéna kentáásí sáwí-imayaamo maisiyuwáíndayavenaya kumpukáíye.

⁴ Áánútu mirá uráimba póta sáwí-imayaayavetaamo sirááiyavetaamo kwéunda ímo mirá kwéetaamo Áánútun-amankomo siráini'o kwéetaamo éta Áánútuna áamáánko siráintemba miráyá umáíya arupíya ónaumne.

⁵ sáwí-imayaayavesamo tirááiyavesamo kwéowai miwítí sáwí-imayaago tátokaivo Áánútun-amankomba arááímo kwétaini'a kwéowai kwená kawer-ímáyáágó kwégarakwiyiye.

⁶ miwítí sáwí-imayaayavesamo tirááímo kwétain-imayaawe su'mai kwéowai máyáawaina ááimba Áánútuna némpa'a maí'mai'a ónááovo Áánútun-amankombo arááímo kwétain-imayaawe su'mai kwéowai paru umái aúnái'a umái maí'mai'a ónááowe.

⁷ sáwí-imayaayavesa tirááiyavesa kwéon-imayaawe su'mai kwéowai Áánútuna áamáamba íma kanaán-umai taagwiyavésa Áánútuna namuro-kwáásíráámbá kwéowe.

⁸ sáwí-imayaayavesamo tirááímo kwétaini'o kwéowai Áánútu íma aamoí kwéumatinkaiye.

⁹ Áánútun-amankomo kentirumpimbó máyáimbo é'a sáwí-imayaayave'o tirááímo kwétaini'a íma kwée'a Áánútun-amanko siráini'a kwée'a máyáawe. Ísu Káráísin-amanko tirumpimbó ímo máyáiwai íma kwená kwaási-i'a kwéowe.

¹⁰ Ísu Káráísin-amanko kentirumpimbó

máyáimbo éna Áánútu kwenauranka'a arupí umátínkaraimba pó'a kentimankó mai'mai'a íníwai é'a sáwí'o uráantave'a kentúgoma puwíníwaiman-owe.

11 Áánútu Ísumba pukáimpinkemba usásinankowana kwenamankómó kentirumpimbó máyáimbo éna keinárakwara'o éna puwónááompinkemba usásintinkaniye. kwenamankó kentirumpimbá máyáintavena Áánútu mirá íniye.

12 kesí kwaásiyono. mináimbá imáyáa iyata íma kentáási imáyáavinkeni'a éta Áánútun-amankombo arááimo kwétainita umáíya máeno.

13 sáwí-imayaayave'o tirááyave'o kwéombo éna Áánútu séna máyáawaina ááimba Áánútuna némpa'a máero siráivo Áánútun-amankomo túwa'naa ína'o sáwí-imayaamo tuwé'o é'a aúnaí'a umái ménaaowe.

14 Áánútun-amankomo kwésintembo kwégwaraawai Áánútu áánimbaa'an-owe.

15 Áánútu kwenamankómbá ai'marówana kentirumpimbá máyáiwai íma inkaisí-í'a umátínkáísana inkaisí-yántáákó íma tátokaisa'a máyáavo Áánútu áánimbaari'a umátínkáísa'a Áánútumba kwéaaye'a sé'a kesivoó kwése'a kwémaewe.

16 kesáá séta Áánútu áánimbaata úneyaamo kwésunda Áánútun-amanko kentáásirumpimba ména séna mindá árair-aiban-iye kwésiye.

17 Áánútuna iyámpói úndaya póta Áánútumo kentááyávénawe sénamo to'mayaa úmakaimba

maimaéta Ísu Kárásitimo mayánínten-umaiya mayánaundayaawe. umbai-yántáá'ó kwempímbó kwáyontemba kentáávímbá umbai-yántáá'á kwáyáimba póta naaémba kweséya ságayan-ayampa'a ménaundayaawe.

*Áánútu kwená ó'ora-sagayamba
agaráásinkanin-kwasai.*

¹⁸ maarán-áímbá imáyáa é'a sé'a árai'a Áánútu kwená ó'ora-sagayamba agaráásinkainata mindáyaveta imáyáa kwéeta kentáávímbá kwáyáin-umbai-yantaataveta íma anón-imayaa kwéundayaawe.

¹⁹ Áánútu áánimbaare ayáámúmbaareya únasaya Áánútumo tarórurain-tantaako kwaí-kwaankowe taaigówé amápa-karaan-tantaakowe kentáámó suwánanaaontavesa mósá titaagwirésa amu'marésa máyáawe.

²⁰ naaóvá'á Áánútu tarórurain-tantaatavena séna kampindágwiniye séna kwená imáyáavinkemba séna íma miwítí imáyáavinkemba siráimba maarán-ímáyáá éna séna

²¹ naaémba kampindáí-yántáá'á aambá áúntinkaanana taróruraunda-yantaa'a ó'a íma kampindámae iyíniye. kesí iyámpóimo iyátínkáanasamo kawe'ó umáimo ménaaontemba mintántáákó miráumai kawe'á umái kwéniye Áánútu mínímáyáá uráiyé.

²² maarán-áíntá ísaraumne. aaraimó iyámpóimo tinkésamo eésé'ó ontembá Áánútumo amápa-tantaa'o tarórurain-tantaako eésé'á

kwéena Áánútumo paárinintavena amu'maréna máyáiyé.

²³ íma Áánútumo tarórunrain-tantaakowe su'mainivo kesáágwára'á miráyá kwéeta Áánútumo to'mayaa úmakain-tantaa'o simíníntaveta imáyáa ónaundayavenaya Áánútu kwenamankómbá ai'marówana kesirumpintá kumbáyáísata eésétá kwéeta amu'maréta máyaunanaya Áánútu kwenayáámúmbaare kwenáánimbaare síkenaya aúná-kuwawaa'a umásinkanintaveta amu'maréta máyaumne.

²⁴ Áánútu kawer-ámpá'á mésinkonka'a séta árai'a Áánútuna iyámpóíya éta kweséya ménaumne séta amu'maréta máyaumne. awánasuwaunda-yantaataveta íya amu'maréta ímo awánáúnda-yantaataveta amu'maréta ménaumpo

²⁵ ímo awánáúnda-yantaataveta amu'maréta méta séta árai'a paáriníye séta íma sívón-káínata asiramái amu'maréta ménaumne.

²⁶ íma asiramái-kwaasi méta kawer-ámpátá kwégunanaya umbai-yántáákó kwétatoraisana póna Áánútun-amanko kwésuwa'naa-isata nóraumaiya Áánútumba áísaa onanayá súwa'naa íníyo séta sirumpintá kanagíré su'mai téta íma kanaán-umai aái kwésunanaya Áánútun-amanko kentááyávéna imáyáa éna Áánútumpa'a aái kwésisana

²⁷ Áánútun-amanko Áánútumbo arááímo kwétain-aimba séna kwená kwaási-imayaa éna mirán-áímbá kwésimba póna Áánútu kentáási

imáyáa awánaiwai póna kwenamankómó sin-áimbá kwéisiaye.

²⁸ maarán-áimbá ísaraumne. kwená kwaási-i'a ónaundayavenaya ítámakaisata kwená imáyáa kwéeta máyaunanaya sáwí-yantaare kawetántáaré kesópataamo timbá Áánútu mintántáá'á kawe'á kwéumasinkaintaawe.

²⁹ naaóvá'á Áánútu kwendéi-i'a umái ítámakowaiyavena séna kesááninkaamba ónááowe siráimba póna kwenááninko Ísu kentáásuwaao-i'a isatá kwenáúnavarita úne.

³⁰ naaóvá'á ítámakowaiyavenaya sááyena kwenaúranka'a arupí umásinkenaya kwenááninkaani'a kwéumasinkaintaawe.

Áánútu arumbá kwésimenaya Ísumba ai'marówana kumpukáin-kwasai.

³¹ Áánútu miráumai súwa'naa uráimba pó'a imáyáa é'a simátiménda isáaro. sáwí'a umátinkanae sésayaamo mirámó ónááomba íma kanaán-umai kentáá usáyaaitanaaowe.

³² Áánútu kwenááninkomba íma tátorena kentáásí sáwí-imayaa maisiyuwáínkwáe sénaya ai'marówana kumpukáiyé. mirá uráimba póna súwa'naa ínín-tantaa'a úwoi simíníntaawe.

³³ Áánútu kentáá ítámakaiwaiya kwenaúranka'a arupíya umásínkarainta pósa évakarawai íma kanaán-umai aavimbá maisínkánááontaawe.

³⁴ évakarawai kentááyávésa puwígwáe sésa íma aavimbá maisínkánááowe. Ísu Káráísiti kentááyávénaya séna puwéna usásinena Áánútu ayáánúrapa'a asirayán-áyámpá'á ména kentáá súwa'naa umai Áánútumpa'a kwéaisaa-iyé.

35 mirá kwéintavesa évakarawai íma kanaán-
 umai Káráisitiyeyaamo máyaundavakenta
 sírááwanaya Káráisiti kentááyávénaya íma
 auwinkéna kentáásí imáyáa íma kwétuwaiye.
 umbai-yántáá'ó kesópataamo tındawe
 aosaambó kwisinkánááontaawe sáwí'o
 umásinkanaaontaawe sááimo sinkáníntaawe
 unáánkwátói-iyaaínta ménaundayaawe
 évakarawaimo sínkamonaaontaawe
 puwónaundayaawe mirán-tántáá'ó kesópataamo
 tínimba Káráisitiyeyaamo máyaundavakenta
 íma kanaán-umai sírááwanaya Káráisiti
 kentááyávénaya íma auwinkéna kentáásí imáyáa
 íma kwétuwaiye.

36 naaóvá'á Áánútun-aaí aúvái-kwandaavimba
 agaimaréna séna
 ená kwaásiya úndarakemba évakarawai
 kentááyávésa sésa tínkamónasa puwígwáe-
 imayaa úmae kwéiyowe. sipisípimo
 tuvúwówanamo púwíntemba kentááyávésa
 tínkamónasa puwígwáe kwésimae iyówe
 agaimaréna siráíye.

37 mirá-sáwí'ó umásínkáanta íma imáyáa únanaya
 Ísu Káráisiti arumbá kwésimimba póna asir-
 amásínkáísata miwí kwéusayaaitaundayaawe.

38-39 maarán-áimbá áraír-aimba isa'á
 ísaraumne. Áánútu arumbá kwésimenaya
 Ísóigo Ísu Káráisitimba ai'marówana
 kentááyávénawe séna kumpukáimba pósa
 Áánútunopa'o máyaundavakenta íma kanaán-
 umai kwésiraantaawe. puwónaundayaawe
 úwoi máyaundayaawe Áánútunopa'o
 máyaundavakenta íma kanaán-umai

kwésiraantaawe. kwíyómpaken-kwayo'naraware taraváá-kwáné ívé'o kwáyáin-tantaare naaémbo paárinin-tantaare kwíyómpakewaiye kwaántá-kwaasiti máápakewaiye Áánútumo tarórurain-tantaare mirán-tántáátónkó íma kanaán-umai Áánútunopa'o máyaundavakenta sírááwanaya Áánútu kentááyávénaya íma auwinkéna kentáási imáyáa íma kwétuwaiye.

9

Póro Ísareri-kwaasi arumbá umátínkarain-kwasai.

¹ kemá Póro Ísu Káráísitina kwaásima é'a árair-aine su'mai kwésunana Áánútun-amanko kesirumpimbá ména kárakwiyisa'a maaran-áimbá árair-aimba kwésimatimune.

² kesí kwaási Ísareri-kwaasivinkembo kemá tiráunda isa'a imáyáa únana sirumbá kwéisana sirunkó umbái támae kwéiyiye.

³ miwí Ísu Káráísitin-aaiyavesa íma áraire sembá pósa árairemo sésamo kesí anondámo usámaiyanamo Áánútumo siyuwáinanamo Ísu Káráísitimo ánaaembo umásiyuwanimba mindá kanaániye kwésune.

⁴ miwí kesí kwaási Ísareri-andarakewai Áánútu kwenáánimbaari'a umái ítámakena kwená ságayamba agaráátinkena aaimá simái tarútinkena kwená amáámba simátimena simái asirámakain-aimba simátimena Áánútuna imáyáamo mósá kwémaraan-amba agaráátinkowasa

⁵ ááeraan-anon-kwaasi miwí tíkwá'náma uwaná Ísu Káráísiti iyámpói aú'mái miwítí ándáva'a

kumbéna amáparawaira'a kárákwiyisata kwenáwíta mósá ma'maéta kwéiyunda mindá árain-aimban-iyé.

6 Áánútu Ísareri-andaraken-kwaasivinkemba íma amápa'a ítámakaivo évakarawai ítámakaimba Áánútu asirámakain-aimba arááiraiyé íma seénáisiyé.

7 Ááváramu aísavutantamba uráawai íma amáparawain-ovo évaka'a Áánútuna iyámpói owaná naaóvá'á Áánútu Ááváramuntavena séna enááninko áwí'a Áísákaa kwe-naísavutantamba ónááowaiyé su'maiyavena séna enaísavutantamba kwéowe sénááowe Áánútu siráiyé.

8 mináínkóná ááimba maarán-áímbán-iyé. Ááváramu aísavutantamba uráawaivinkemba íma amáparawain-ovo Áánútu kesí kwaásima owémó asiramáímo siráiwaiyé su'mai Áánútuna kwaásiman-owe.

9 naaóvá'á Áánútu Ááváramuntavena simái asirámakain-aimba séna súnka-kanaama tíng'a máyáanana Séraa inaamáí-iyámpói ankáníyé sirómba

10 mináímbá kentáá síkwá'náma Áísákaantavena siráiyé. kwemá anón-éna aarái mayówana awainínkó áwí'a Árépéka agováraer-iyampoí

11 íma tíngaroyasarai miníyámpóírái íma mayái mairóyanka'a

12 Áánútu minínínkóntávéna séna ená iyámpóiraimo ésarai aivakéwái naaén-iyampoigona mayái mayáníyé siráiyé. Áánútu kwená imáyáavinkemba kwená kwaási-i'a

umái ítámarena tááyaraivo miwítí mayái íma awánarena tááyaraiye. miráumai naaóvá'á séna ená iyámpóiraimo ésarai aivakéwai naaén-iyampoigona mayái mayániye siráiyé.

¹³ Áánútun-aaí aúváivimba miníyámpóiráiyávéna agaimaréna séna

Yákópomba ítámare'a Ísomba

sínaaemba umámune Áánútu siráiyé agaimaréna siráiyé.

¹⁴ évakarawai mindáyavesa imáyáa ésa kampa'á sésa Áánútu íma arupí kwéiyemo kwéseмба mindá kampar-áímbán-iyé.

¹⁵ naaóvá'á Áánútu Mósesintavena séna sirumbá umátinkanae súndawaiyave'a sirumbá kwéumatinkaumne. kawe'á umátinkanae súndawaiyave'a mirá kwéune siráiyé.

¹⁶ miráumai kwaási tiráái kwétaintavenawe kwaási kawe'-máyái kwémayaantavenawe ímanivo Áánútu kwená imáyáavinkemba séna sirumbá umátinkanae siráintavena kwená kwaási-i'a umái kwéitamariye.

¹⁷ Áánútun-aaí aúváí-kwandaavimba agaimaréna séna

Mósesi máyonka'a Ísípi-marava'a kárakwirowai kwentávéna Áánútu séna amápa'-maravaken-kwaasi kesí asirayándéimó enané'ó úndama awánésa kesúwí'a isáígwáe sé'a embá kárakwiyi-mayaira'a usásinankaraumne Áánútu siráiyé agaimaréna siráiyé.

18 miráumai Áánútu kwená imáyáavinkemba kwembó arááimo tainí'o énamo sirumbá umátinkanaemo simbá arumbá umátinkena kwembó arááimo tainí'o énamo tiruntémó máraani'o imbá tiruntémá máraani'a kwéumatinkaiye.

Áánútu áwáá'a tiyéna arumbá umátinkenamo in-kwásái.

19 mindáyave'a imáyáa é'a maarán-áimbá íma seró. sáwíta kwéundaya nóra séna Áánútu aaivintá kwémaisinkaiyo. Áánútu imáyáa éna séna sáwí'a ónááowe siráimba mindáya sáwí'a kwéundayaawe. miráumai aaivimbó kwémaisinkainta mindá sáwí'a kwéiye mináimbá íma seró.

20 keinárawa'a úwoi-kwaasi máyáavo Áánútumo siráinda-aimba anondá íma seró. maarán-áimbá imáyáa oró. sawei-ánáveumba ombá karí'-márámá mairésa sawei-ánáveumba úmaraawana misáwéi-ánáveunko íma maarán-áimbá séna nóra éra kembá mirá kwéumasinkaaó íma kwésiye.

21 sawei-ánáveumbo ombá mimbórá-karí'-márámá mairésa kaer-ánáveumba úmaresa moórávimba úwoi-mayai maésa moórávimba kawe'-máyaí kwémayaamba mindá miwínéimán-iyé.

22 Áánútu miraráámbá kwéiye. Áánútuna asir-ayáné áwáá'o kwésine awánanaaontavena sáwí'o uráan-kwaasimo tínkaminimba miwítí meéyámbá póna ááéma íma tínkamimba timu'maréna ména naaémba tínkaminiye.

23 kentáá ítámarenaya arumbá umásínkáinta póta kweséya ságayan-ayampata méta kwená

ó'oran-kawe'-mayai awánanaundayavenaya
 Áánútu sáwí'o uráan-kwaasi íma ááéma
 tɪnkamimba timu'maréna máyáiyé.

24 íma Yútaa-kwaasivinkene su'maiya
 sááyaraivo ó'onkaa-kwaasigwara'a tááyaraiye.

25 miráumai naaóvá'á Áánútun-aii
 simátímakowai áwí'a Ósíya agaimaréna séna

Áánútu séna íma kesí kwaási-i'a uráan-
 kwaasiyave'a kesí kwaásiman-owe sé'a
 ímo sirumbó tímakaundayave'a sirumbá
 kwétimune sénaumne.

26 íma kesí kwaásiman-owe siráundava'a
 máyáawaiyave'a naaémba kesáánimbaa'an-owe
 sénaumne Áánútu asirayánkwáráwái síníye
 Ósíya agaimaréna siráiyé.

27 naaóvá'á Áánútun-aii simátímakowai áwí'a
 Áísáya agaimaréna séna

Ísarerin-andaraken-kwaasi sáwíva'a ésa
 nonáámááiraamba umái sáwíva-kwaasi
 ménaaovo Áánútu íma amápa'a tiránívo
 évaka'a sáwí'o umái máyáampinkemba
 tiráníye.

28 Ísóigo amáparawai avekáán-umai aaivimbá
 maitinkéna sáwí-meyamba tímatuwaniye
 agaimaréna siráiyé.

29 moóráva'a Áísáya agaimaréna séna

Ísóigo amápar-asirayambo tokáiwaimo sénamo
 évakarawai íma tɪnkamonda tiyúwáanasa
 mésa iyámpói tɪnkánááowe siráinkakai
 Sótómu-naopaken-kwaasiye Kómóraa-
 naopaken-kwaasiyemo putásaraantemba
 kesáágwará'á miráyá úsino

agaimaréna siráiyé.

Ísareri-kwaasi Ísun-aaiyavai íma áraire siráan-kwasai.

³⁰ mináinkóná ááimba maarán-áimbán-iyé. ó'onkaa-kwaasi Áánútu aúranka'a arupí umáímo máyáan-ambo ímo avakáá uráawai Ísu Káráisitín-aai isésa sésa áraire siráamba póna Áánútu kwenaúranka'a arupí umátínkaraiyé.

³¹ miwí mirá uráavo Yútaa-kwaasi Áánútu ítámakaiwai sésa Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwáráananaya kwenaúranka'a arupíya umásinkaniyé siráavo Áánútu Mósesimbo simámakain-amaankona ááimba íma isésa kwenaúranka'a íma arupí umái máyáawe.

³²⁻³³ Áánútuna áamáamba kwáráananaya kwenaúranka'a arupíya umásinkaniyé siráavo kwenááiyavesa íma áraire siráantavena íma arupí umátínkaraiyé Áánútun-aai aúvái-kwandaaivimba Ísuntavena simái agaimaréna séna

Áánútu séna isáaro. Sáiyono-naopa'a moórá-ontamba maráúnda pósa minóntánká'á tísamaima turarésa tanaambá vánááowe. óntantavenamo siráintembo íníwaimpa'o agevamáímo ménaaowai íma tigeayávésa ónááowe siráiyé

mináimbá agaimaréna siráiyé. óntanemo siráimba Ísuntavena siráiyé. óntanka'o tanaambó vaantembá Ísu Káráisitín-aai araaisésa miráumai tanaankáámbá vará'naumai máyáawe.

10

¹ maanáimbó simátíménda ísáaro, kesí kwaási Yútaa-kwaasi sáwí'o umáímo máyáapinkemba Áánútu iyátinkanintavena ávááraumai sirááíma kwétaisa'a Áánútumpa'a áísaá úmae'a kwéiyune.

² Yútaa-kwaasi Áánútuna mayáí mayánáe sésa karuwaa'á kwéombanivo Áánútun-aaigona ááimba íma ísaraamba tuwánaraumne.

³ Áánútumo kwenaúranka'o arupímo kwéumatinkain-amba íma awánésa kampar-ántávésa árair-amban-iye sésa pósa Áánútuna árair-amba íma kwégwaraawe.

⁴ áamáamba kwaráúndayavena Áánútu kwenaúranka'a arupí umásinkaniye sésa Yútaa-kwaasi kwáráan-amba Ísu Káráísiti séna minámbá ánásaivo kesááiyavesa áraire sewáiyávéna Áánútu kwenaúranka'a arupí kwéumatinkaimbanivo Yútaa-kwaasi minámbá íma kwégwaraawe.

⁵ Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwáráananaya Áánútu arupíya umásinkaniye kwéesen-aintavena naaóvá'á Mósesi agaimaréna séna minámáámbó amápa'o kwaráiyawai kawé'á umái ménaaowe siráíye.

⁶ Áánútun-aaiyavesa árairemo kwésewaimo arupí umátínkain-aintavena agaimaréna séna maarán-áímbá íma seró. nááwa kwíyómpa'a irénawa Káráísitimba áí'maena kumíníyo.

⁷ nááwa pukáan-kwaasi máyáapa'a kuréwa Káráísitimba áí'maena tíníyo. mirán-áímbá íma seró.

8 Áánútun-*aai* kentirumpimbá egwaa'á kwáyáísa'a kwésewe agaimaréna siráíye. Ísu Káráísitin-*aaiyave'a* áraire seró-áímbá kwésimatimundayaawe.

9 mináímbá maarán-áímbán-*iye*. Ísu kentáásí Ísóigoman-*iye* avora'ó simátíme'o kentirunkákémbó sé'o Ísu pukáimpinkemba Áánútu usásinankaraiyemo síyanamo éna sáwí'o umáímo máyáampinkemba Áánútu iyátinkaniye.

10 Áánútun-*aaiyaveta* kesirumpintá áraire kwésundaya kwenaúranka'a arupíya kwéumasinkaintaawe. avora'ó mináímbó kwésimatimundaya sáwí'o umáíyaamo máyaundavinkenta kwéiyasinkaiye.

11 Áánútun-*aai* aúvávimba agaimaréna séna siráintembo íníwaimpa'o agevamáímo ménaaowai íma tigaeyávésa ónááowe siráíye.

12 mináímbá amápa-kwaasi Yútaa-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye Áánútu aúranka'a mimbóráí'a kwéontavena siráíye. Áánútu amáparawaira'a kárákwiraiwai éna súwa'naa ínkwáe sésamo simámén-kwaasi anón-kawe'a kwéumatinkaiye.

13 Áánútun-*aai* aúvávimba agaimaréna séna Ísóigontavesa sésa sáwí'o umáímo máyaundavinkemba siráníyone kwésewai amáparawai mirá íníye agaimaréna siráíye.

14 Áánútu íma máyáíye-aimbo sewáímó ombá súwa'naa uwo íma kanaán-umai kwésewe. Áánútun-*aaimo* ímo isáawaimo ombá mináíntávésa áraire íma kanaán-umai kwésewe.

Áánútun-aaimo ímo kosimátíméwasamo ombá mináímbá íma kanaán-umai kwéisaawe.

¹⁵ ímo ti'marááwasamo ombá íma kanaán-umai kogwésimatimewe. Áánútun-aaí aúvái vimba agaimaréna séna

áséi-kwasaimo kosimátíméwai
aamoí kwéumatinkaawe
agaimaréna siráíye.

¹⁶ mináséi-kwásái kwéisesamanivo évakarawai arááíraawe. mindáyavena naaóvá'á Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Áísáya agaimaréna séna

Ísóigo kawer-áímbá kosimátimunasaya
mináíntávésa íma áraire kwésewe
agaimaréna siráíye.

¹⁷ Ísu Káráísitin-aaimo simátíméwasamo isésamo ombá kanaán-umai áraire kwésewe.

¹⁸ Yútaa-kwaasi Ísu Káráísitin-aaí árai'a á'a ísaraawe kwésune. mindáyavena naaóvá'á

Áánútun-aaí aúvái vimba agaimaréna séna
amápa'-marava'a kwénaaesá simátímúwana
mináínkó kóyáwé uráíye
agaimaréna siráíye.

¹⁹ Yútaa-kwaasi Ísareri-kwaasi mináínkóná ááimba á'a ísaraamba mindá árair-aimban-íye. naaóvá'á Mósesi Áánútumo siráin-aimba agaimaréna séna

Yútaa-kwaasi ó'onkaa-kwaasiyave'a sé'a úwoi-
kwaasiman-owe siráamba miwíyávé'a kesí
kwaásiman-owe sénaundayave'a áwáá'a
kwétiye'a tirunkó sáwí'a umátinkaniye

Áánútu siráíye Mósesi agaimaréna sirówana

²⁰ naaémba Áísáya íma áá'a kwégowana
agaimaréna séna Áánútu séna

nóra simáíya Áánútumpa'a ténaumno-aimba íma kwésewaitopa'a paáruraumne. Áánútumba agaráásínkáaro-aimba íma kwésewaitopa'a paáruraumne séna

²¹ Ísareri-kwaasiyavena séna túwa'naa ónaumne sé'a kesópa'a teró símae kwéiyunasa kesáái araaisésa kembá tínaaemba kwéumasuwaawe Áánútu siráíye Áísáya agaimaréna siráíye.

11

Áánútu Ísareri-kwaasi arumbá kwéumatinkain-kwasai.

¹ simátíménda ísáaro. árai'a Áánútu kwená kwaási Yútaa-kwaasi íma ánaaemba umátímakaiye. kemá miwívínkéwái é'a Ísareri-kwaasi pó'a Ááváramu aísavutantambo úndawai é'a Pénisamini minándárakéwáímá úne.

² naaóvá'á Áánútu Yútaa-kwaasi ítámarena ánaaemba íma umátímakaiye. Íráiyaa-ai agaimakáimba ísaraawe. naaóvá'á Íráiyaa Ísareri-kwaasiyavena í'ái séna Áánútuntavena séna

³ Ísóigoo enáái simátímakaawaivinkemba sáwívarawai tínkamuwasa púwúwasa óntan-taareima tawísíyuwesa entávésamo imáyáamo ésamo póimo tuvú'máimo agaimakáan-taareima tawísíyukaawe. enááimo simátímakaawaivinkemba keyáá máyaunda pósa kenkwará'á sínkamonaawe

Íráiyaa súwana

⁴ Áánútu simámena séna

ímanivo kesí kwaási ménaaontavena sáwívarawai
7,000 kwaasi tátokaunasa kampar-ísóígó
áwí'o Páárimba kwenáwí'a íma mósá
makáawe

Áánútu simámakaiye.

⁵ mirámó uráintemba ívékwará'a Áánútu arumbá
umátínkáíwaiyavena Yútaa-kwaasivinkemba
évakarawai ítámakaisasa máyáawe.

⁶ miwítí mayáiyávéna íma ítámakaivo arumbá
umátinkenayavena ítámakaiye. miwímó kawé'-
máyaímó mairáawaina anondá íma ítámakaivo
kwemá arumbá umátinkenayavena ítámakaiye.

⁷ miráumai Ísareri-kwaasi Yútaa-
kwaasi Áánútumo kwenaúranka'o arupímo
kwéumatinkain-amba avakáá uwááesa owasá
amáparawai íma awánaraavo Áánútumo
ítámakawai évakarawai awánaraawe. Áánútu
tááyaraimba táá'a káúnkurain-kwaasiraamba ésa
íma ísáawasa évakarawai ísaraawe.

⁸ naaóvá'á Áánútun-aaí aúváivimba agaimaréna
séna

Áánútu séna tívón-kamátinkaumne súwana
tívó kwégowasa íma kanaán-umai aaí
ísaraamba mirámó uraántemba ívékwará'a
mirá kwéowe

agaimaréna siráísana

⁹ Tévítí agaimaréna séna

toóntávésawe su'mai anón-imayaa ésa sésa
kawé'á umáíya máyaumne síyambanivo
minímáyáágó kampa'á simátiyuwainasa
sáwí'a umái mésa sáwí-meyamba
mayánááowe.

10 miwí túramba kavíkurainasaraamba íma awánanaaowe. miwítí umbai-yántáá'á kwaíkwaí'a éna íma ánásaniye Tévíti siráíye.

11 mináimbá imáyáa é'a simátíménda ísáaro. Yútaa-kwaasi kampar-ámbá kwégwaraambanivo naaémba íma mirá ónááowe. Yútaa-kwaasi Áánútun-aaí arááíraanka'a ó'onkaa-kwaasi Áánútumo sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'ó métínkáin-aimba isésa áraire kwésemba Yútaa-kwaasi isésa tirunkó sáwí'a ínasa kegwárátá miráumai kwaránáe sénááowe.

12 Yútaa-kwaasi sáwí'a ésa sáwí-amba kwégwaraamba mindáyavesa ó'onkaa-kwaasi kawer-ámbá kwégwaresa kawe'á umái máyáawe. miráumai naaémba Yútaa-kwaasi Ísu Káráisitín-aaíyavesa áraire sésa kawer-ámbá kwaránááomba sáwívarawai tuwánésa ávááraumai kawe'á umái ménáaowe.

ó'onkaa-kwaasi kawer-ámpá'á mégwétinkain-kwasai.

13 íma Yútaa-kwaasin-ovo ó'onkaa-kwaasiyave'a imáyáa é'a simátíménda ísáaro. Áánútu kentávéna séna ó'onkaa-kwaasi kesáái kosimátíma'mae naauwó séna si'mákaimba mimbáyái anóm-bayaiman-iye kwésune.

14 ó'onkaa-kwaasi kwésimatimunda imáyáa é'a kesí kwaási Yútaa-kwaasi isésa tirumbá sáwí'a ínasa kegwárátá miráumai kwaránáe sénááowe-imayaa kwéune. Yútaa-kwaasi mirá íyana Áánútu kawer-ámpá'á métinkanintave'a ó'onkaa-kwaasi simátíma'mae kwéiyune.

15 Áánútu Yútaa-kwaasi ánaaemba umátímakainka'a ó'onkaa-kwaasi sáwívarawai kwená kwaási-i'a umátínkaraisasa miráumai naaemba Yútaa-kwaasi Áánútumpa'a tíyana Ísu Káráísitina kwaási-i'a umátinkanimba pukésa usásinaara'naraamba ónááowe.

16 Yútaa-kwaasiyave'a imáyáa é'a simátíménda ísáaro. évakarawaimo toómbó ayááímó topámbaimo Áánútumbo ámémba mintómbá mútú'a Áánútundeiman-iyé. évakarawaimo sésamo mintái-ánú'á Áánútundeiman-iyé sembá mintáímá amápa'a kwendéímán-iyé.

17 moórá-taigo áwí'a órívema kígauva'a kwáyáin-taima mintáíráámbá umái Yútaa-kwaasi máyáawe. Áánútu minórívé-táígó ayáánamai arátuwena úmípakemba áváár-orive-taigo ayáánamai ará'mai máyavusumaraisana ávóiraken-anomba tamandéna anón-uraiye. áváár-orive-taigo ayáánamairaamba kemá ó'onkaa-kwaasiman-owe.

18 mindáyave'a kentúwí'a íma maimaé iyé'a arátukain-ayaanamaiyave'a úwoisamba owatá kesáá anómba úne íma seró. mintáígó asirayámbá kwétimivo keinárawa'a mintáígómbá íma asirayámbá kwéamevo kentúwí'a íma maimaé iyóro.

19 kentúwí'a íma móśá maré'a sé'a Áánútu kentáá máyavusumarinintavena ayáánamai arátukaiye íma seró.

20 maarán-áímbá árair-aimban-iyé. Yútaa-kwaasi Ísu Káráísitin-aaiyavesa íma áraire siráantavena arátukaisa'a keinárawa'a áraire siráantavena miwí tinondá máyáawe.

mindáyave'a íma kentúwí'a mósá máréwana
táá'a káína'a kárakwiyo.

21 Yútaa-kwaasi ayáánamai-uramban-ovo
Ísu Káráisitín-aaiyavesa íma áraire sentávéna
arátúwáísasa máyáamba pó'a keinárawa'o
mirámó íyanamo éna Áánútu mirá íníye.

22 Áánútu évakarawai arumbá umátinkena
évakarawai sáwí-meyamba timínimba imáyáa
oró. sáwí'o uráawai sáwí-meyamba tiména kembá
kawe'á kwéumatinkaiye. kawe'ó umátínkáipa'o
ímo maí'mai'o íyanamo éna ayáánamaimo
arátukaintemba keinárawa'a mirá íníye.

23 Yútaa-kwaasimo sáwí-ambo tuwésamo Ísu
Káráisitín-aaiyavesa áraire síyanamo éna Áánútu
asirayámbá tokáiwai tiréna ááémo maémáempa'a
mótinkaniye.

24 ó'onkaa-kwaasi áváár-orive-taigo
ayáánamairaamba owaná Áánútu arátuwena
kawer-órívé-táívimbá máyavusumakaimba
mindá umbaí tairáiyé. Yútaa-kwaasi kawer-
órívé-táíráámbá owaná Áánútu minkáwé-táígó
ayáánamai arátukaimbanivo ókwara'a maimaí
Yútaa-kwaasi máyavusumaranimba mindá íma
umbaí téna kanaán-umai íníye.

*Áánútu amáparawai arumbá kwéumatinkain-
kwasai.*

25 kesí kwaásiyono. kesáá anón-kwaasiya
úne sevó sé'a avora'ó simátíménda isáaro.
Ísareri-kwaasi Ísu Káráisitín-aaiyavesa íma
áraire sembánivo íma mirá úmae iyésa naaémbó
ó'onkaa-kwaasimo Áánútumo ítámakaiwaimo

Áánútunopa'o tíyanka'a Ísareri-kwaasi Ísu Káraísitin-aayavesa áraire sénááowe.

26 miráumai Áánútu Ísareri-kwaasi sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á métinkaniye. mindáyavena naaóvá'á Áánútun-
aai aúváívimba agaimaréna séna sáwí'o umáímo máyáampinkemba kawer-ámpá'á
métinkáiwai Sáiyono-naopa'a paaréna Yákópo aisaavutantamba uráawaiti sáwí-
imayaa maitiyuwáníye.

27 sáwí-imayaa maitiyúwáandara'a simáímo tarúmakaunda-aimba paáriniye Áánútu siráíye
agaimaréna Ísareri-kwaasi Yákópo aisaavutantamba uráawaiyavenawe miwítí
anón-daopa'a áwí'a Sáiyono-naopatavenawe agaimaréna siráíye.

28 Yútaa-kwaasivinkemba sáwívarawai Ísu Káraísitin-aai arááíraamba pósa Áánútuna namuro-kwáásiráámbá ompínkémbá ó'onkaa-
kwaasi kwenáái isé'a áraire siráawe. Yútaa-kwaasi tíkwá'náma Áánútu simái tarúmakaaintavena miwí tísaavutantamba uráawai
kwená kwaási-i'a umái ítámakaiye.

29 Áánútu kwená kwaási-i'a umái ítámakena kawé'á umátínkaraimba íma ivátiyuwena ó'on-
imayaa íníye.

30 ááéma kemá ó'onkaa-kwaasi Áánútun-
aai arááíraawasa naaémba Yútaa-kwaasi mirá uráamba póna ívé'a Áánútu keinárawa'a arumbá kwéumatinkaiye.

31 Yútaa-kwaasi Áánútun-aai arááíraawana keinárawa'o arumbó kwéumatinkaintemba naaémba miwí arumbá umátinkaniye.

³² amáparawai Áánútun-ai arááísúwana Áánútu séna sáwí'o kwéomba mindágo tátokaiye séna arumbá umátinkanintavena mináímbá siráíye.

Áánútu áwí'a anómba úmae kwéiyin-kwasai.

³³ Áánútu áyááraumai arumbá umátinkena kawer-ímáyáá éna amápa-tantaatavena imáyáa isaná mirám-baaran-aimbo Áánútunopa'o kwáyáimba íma kanaán-umaiya kwéisaunanaya mirám-baaram-bayaimo kwémayaimba íma kanaán-umaiya kwéawanaundayaawe.

³⁴ Áánútun-ai aúváivimba agaimaréna séna Ísóigomo imáyáamo kwéimba íma kanaán-umai kwéisaawe. Ísóigomo máyáim-bayai íma kanaán-umai táásá umai kwémayaawe.

³⁵ moórá-yantaa'a simíya'a kemá anondá tíménoma íma siwáímá póna kwemá ísarena kwétimiwaiman-iye agaimaréna siráíye.

³⁶ Áánútu amápa-tantaa'a úmáráísana kwená asirayámbá kwáyáintavena amápa-tantaa'a kwáyáimba pósa kwenáwí'a mósá maránááontavena amápa-tantaa'a kwáyáíye. mindáyaveta Áánútumo mayáímó kwémayaimba íma kanaán-umaiya amápa'a kwéawanasaundayaanivo kítoka'a kwéawanaundayaaniye. kwenáwí'o anómba úmae kwéiyimba árair-aimban-iye.

12

Áánútuna mayái kwémayaan-kwasai.

1 kesí kwaásiyono. Áánútu ávááraumai arumbá umátínkáintave'a maarán-áímbá asiramái simátimune. keinárawa'a kentúma Áánútumpa'a kwéame'a kwentávé'a imáyáa kwée'a kwená mayáiyé su'mai kwémayaiyana aamoí umátinkaniye. mirámó é'o é'a kwená imáyáa árai'a mósá maránááowe.

2 marapá-kwáásímó sáwí'o kwéontemba íma mirá é'a Áánútu kwésin-aintave'a owé síyana kentí imáyáa aúnái'a umátinkaina'a aúná-kwaasiraamba umái ménaaowe. mirámó é'o é'a Áánútumbo arááímo kwétain-aimba isé'a Áánútumo aamoímó kwéin-aimba isé'a kawe'-máiyái-áímbá isé'a kwená kasenku-ímáyáámó kwéimba isánááowe.

3 Áánútu úwoi súwa'naa uráintave'a maarán-áímbá simátimune. kentúma íma maé iyé'a anón-kwaasiya úne íma seró. Áánútu túwa'naa isa'á íma kwaásiti asirayánká'án-ivo Áánútuna asirayánká'á kwená mayái kwémayaamba mindáyave'a imáyáa é'a kentúma íma maé iyóro.

4 kentúwawaa'a imáyáa oró. tíyayaanko kwená mayái kwémayaisana moórá-mora-yantaako mirá kwéisata

5 miráumai kesáá sáwíva-kwaasi méta Ísu Káráísitiyeya tarúmai mimbórá-kúwawaa'a ma'mái máyaunanaya

6 Áánútu úwoi súwa'naa isatá moórá-morawaiya kentáásí mayái mayánaundayavena Áánútu asirayámbá siménaya Áánútu asirayámbó timénamo kesáái simátíma'mae nááóromo siráinda árair-aimban-iye sé'a mirán-oro.

7 asirayámbó timénamo túwa'naa orómó

siráindawai mirán-oro. asirayámbó timénamo kesí aambó agaráátínkáaro siráindawai mirán-oro.

⁸ asirayámbó timénamo asiramátínkáaro siráindawai mirán-oro. kentí náaindaambo taaímbaimo kwétimewai kawe'á kwéovo mirán-oro. kárákwiraawai kawe'á kwéovo mirán-oro. kawe'ó kwéumatinkaawai aamoí kwéiyapakemba mirán-oro.

⁹ moórá-morawaivimbo tirumbó kwétimemba íma kampa'á síyamba árai'a tirumbá tíméro. sáwí-mayai tínaemba umáme'a kawe'-má'yái tátoraaro.

¹⁰ Ísu Káráístina kwaási ontávé'a mimbórá-ákúnkáání'a é'a pó'a moórá-morawaivimba tirumbá kwétime'a moórá-morawai túwí'a mósá máráamba karuwaa'á é'a máéro.

¹¹ Ísóigompa'a imáyáa kwée'a íma tivón-káína'a tiyáántán-kwimai Ísóigona mayái karuwaa'á oró.

¹² Ísu Káráisitimo kumíníntave'o amu'maré'ó máyáamba tirunkó aamoí ínana umbai-yántáá'ó kentópa'o kwáyáimba íma imáyáa é'a asiramái mé'a Áánútumpa'a námúnaa símae iyé'a íma agándáaro.

¹³ Áánútuna kwaási ímo toómbó makéwai túwa'naa e'a namu-kwaasímó tíya'o é'a toómbá naambá tíméro.

¹⁴ sáwí'ó umátínkáawaiyava'a Áánútuntave'a sáwí'a umátinkao íma sé'a kawe'á umátinkao seró.

¹⁵ aamoimó kwéowaise kegwárá'á aamoí oró. ivi'ó kwétaawaise kegwárá'á ivi'á taaró.

¹⁶ mimbórá-ímáyáa umái mé'a anón-kwaasiya úne íma sé'a moórá-morawai túwa'naa e'a úwoi-

mayaigwara'a máyáaro. kesávái-ímáyáámó ombá keyáá kawer-ímáyáágwárá-kwáásiyá úne íma seró.

¹⁷ sáwí'o umátínkarewa'o é'a anondá íma mirá umátínkáaro. kwaási túranka'a kaweré su'mai umái máéro.

¹⁸ amáparawaivimba paru umái ménae sé'a tiyáántán-kwimai miráumai máéro.

¹⁹ sáwí'o umátinkaiya'o é'a anondá íma mirá é'a méwana Áánútu anondá sáwí-meyamba timíníye. mindáyavena Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna

Ísóigo séna sáwí'o íyawaina anondá-meyamba timénaunda mindá kendéímán-íye. sáwí-mayaiyave'a meéyámbá timénaumne siráíye agaimaréna siráíye.

²⁰ mináimbá imáyáa é'a maarán-oro. Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna

namuro-kwáásímó tááimo kwétinkaimbo é'a toombá tíméro. namuro-kwáásímó nontávénamo kwétinkaimbo é'a tíméro. mirámó íyasamo ésa sáwí'o umátínkáantavesa tigaemá íníye

agaimaréna siráíye.

²¹ sáwí'o kwéowaina ááimba íma usáyaaitanivo kentí kawe'-máýáígó sáwí-mayaigomba usáyaaitaino.

13

kárákwiraan-kwasai tísamaivimba áíkwiyon-kwasai.

¹ amáparawai marapá'ó kárákwiraan-anon-kwasai tísamaivimba áíkwiyoro. Áánútumo

asirayámbó ímo tímakainkakai íma kárákwiyi-mayai mairáasino. Áánútu miráumaimo kárákwiraawai usásintinkaraiye.

² marapá'ó kárákwiraan-anon-kwaasi Áánútu usásintinkaimba pó'a miwí táái isé'a íma arááiséro. araaisíyambo é'a Áánútu aúranka'a sáwí'a é'a sáwí-meyamba mayánááowe.

³ kawé'ó kwéowai kárákwiraan-anon-kwaasiyavena íma táá'a kaisasá sáwí'o kwéowai kárákwiraan-anon-kwaasi táároi kwéinkaisewe. kárákwiraan-anon-kwaasi táároi íma inkaisénáemo sé'o é'a kaweré su'mai íyasa aamoí umátinkanaaowe.

⁴ kárákwiraan-anon-kwaasi túwa'naa íya'a kawé'a umái ménaaontavena Áánútu miwímá usásintinkaraiye. sáwí'o é'o é'a miwí táái inkáiséro. asirayámbá tokáamba pósa sáwí'o íyawai sáwí-meyamba timénááovo inkáiséro. Áánútu usásintinkaraimba pósa sáwí'o kwéowai sáwí-meyamba timénááowe.

⁵ mindáyave'a marapá'ó kárákwiraan-anon-kwaasi tísamaivimba áikwiyoro. Áánútu áwáá'a síníyeyavaiye su'mai ímanivo arupí-aintave'a kárákwiraan-anon-kwaasi tísamaivimba áikwiyoro.

⁶ miwí mirám-báyáímó kwémayaamba mirám-báyái mayánááontavena Áánútu usásintinkaraimba pó'a táákísi

⁷ ó'on-o'on-takisi orómó síya'a arupí umái mirá é'a anón-kwaasi túwí'a mósá marááaro.

moórá-morawaivimba tirumbá kwétimen-kwasai.

8 óntambo tímakaiya'a amataáama íma maé'a ááéma tíméro. moórá-morqwaivimba tirumbá kwétime'a mirámó ombá Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwégwaraawe.

9 Áánútu Mósesimbo simámakain-amaanko séna aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné ó'on-o'on-tantaare íma oró. tínkamiyasamo puwónááoni'a íma oró. túran-anda íma oró. mirám-baaran-amaankona ááimba maarán-ye. kesávái-ímáyáámó ontembá kentí kwaásiti imáyáagwara'a oró.

10 miwítí kwaásiti imáyáamo kwéowai íma sáwí'a umátinkanaaowe. miwítí kwaásivimba tirumbá kwétimewai Áánútu Mósesimbo simámakain-amaamba kwégwaraawe.

11 Ísu Káráísitimo kumínín-kanaa sáwíyanka'a tína'a Ísumo kumínín-kanaamo ímo imáyáamo ontembá íma é'a kárákwiyoro. Ísu Káráísitin-aaiyaveta áraire siráundarata Áánútumo siránín-kanaa sáwíyanka'a tínimba póta máyaundaya ívé'a minkánáá sáwíyanka'a tíníye.

12 marapá'ó túnkain-ayampa'o máyáamba kwéanasaimba pó'a sáwíyanka'a kwíyómpa'a ságayan-ayampa'a ménaaovo mindáyave'a sáwímayai tínaaemba umáme'a tiyáántán-kwimai kawe'-máyái maé'a máéro.

13 ságayan-ayampataamo máyaunda-kwaasiyaamo kwéundantenta mirá kwée'a kawe'á umái máéro. íma torupamáí mé'a uwo'aó'-nómbá kwéne'a uwo'aó'á oró. aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné íma kwée'a aaisané íma kwése'a kawe'-máyáímó kwémayaantave'a kentirunkó íma simái sáwí'a umátínkáaro.

14 sáwí-imayaayave'o tirááyave'o kwéomba íma owé sé'a tínaaemba umáme'a Ísóigo Ísu Káráisitintave'a sé'a kentáará'á kárákwiyuwo seró.

14

kwaásiti mayáígómbá íma simái sáwí'a oró-kwásái.

¹ maísáaro. Ísu Káráisitín-aaiyavesa áraire kwésesamo ímo asiramáímo kwégwaraawaiyave'a íma tiyuwé'a keséya máéro sé'a miwítí ó'on-o'on-imayaayave'a íma aaisambá simái taaínaaro.

² Ísu Káráisitín-aaiyavesa áraire kwésewaivinkemba évakarawai sésa amápa-tomba kwénaundaya kanaá kwéiye sewasá évakarawai Áánútuna aampa'ó ímo asiramáímo kwégwaraawai sésa kígaUVaken-tone su'mai néta póí-ama'a íya nánaumne sewasá

³ amápa-tombo kwénaawai póí-ama'o ímo kwénaawaiyavesa íma simái sáwí'a umátínkáaro. kwenááyavesa áraire kwésesa póí-ama'a kwénaawaiyavena Áánútu séna kesí kwaásiman-owe siráimba pósa kígaUVaken-tone su'mai kwénaawai póí-ama'o kwénaawaiyavesa sáwí'a kwéowe íma seró.

⁴ moóráwaina mayái-kwáásígóntávé'a sáwí'a óne íma seró. íma keinárawa'hein-ivo kwená anón-kwaasigondei póna kweyáárika'a séna kawe'-má'yái maé sáwí-mayai maé kwéone kwená anón-kwaasigo kwésiye. Ísóigo kanaán-umai áwa'naa ínimba póna kawe'-má'yái kwémaena asiramái méníye.

5 évakarawai moórá-mora-tawaiyavesa sésa anóm-bono'o sií-táwain-ivo amápa-tawai úwoi-kanaaman-ye sewasá évakarawai sésa amápa-tawai mimbórá-táwairaani'an-ye kwésewe. amáparawai imáyáa ésa moórá-aimbo arupí-aimbo sésamo ésa mináimbá mirán-oro. évakarawai moórá-aimbo arupí-aimbo sésamo ésa mináimbá mirán-oro.

6 évakarawai Ísóigo áwí'a mósá maránáe sésa moórá-tawaiyavesa anón-tawaiman-ye sewasá évakarawai Ísóigo áwí'a mósá maránáe sésa toómbá Áánútunopa'a súwi simái kwénaawe. évakarawai Ísóigo áwí'a mósá maránáe sésa évaka-tontavesa íma nánaumne sésa kwénaan-tontavesa Áánútumpa'a súwi kwésewe.

7 métaamo puwónaundayaawe íma kendéiyáánivo Áánútundein-ye.

8 máyaundaya Ísóigontaveta imáyáa kwéeta máyaunda póta púwóndaya Ísóigontaveta imáyáa kwéeta puwónaumne. máyaundayaawe puwónaundayaawe Ísóigondei-ita kwéune.

9 Ísu Káráisiti pukáan-kwaasirare úwoimo súvamaimo máyaunda-kwaasirataawe kárakwiyinintavena pukéna usásinkaiye.

10 mindáyave'a imáyáa é'a Ísu Káráisitina kwaási ontávé'a moórá-morawaiti mayái awáné'a sáwí-mayaiman-ye íma sé'a íma simái sáwí'a umátínkáaro. Áánútu amáparawai máyáawaina ááimba tísaa ínínka'a Áánútu aúranka'a amáparawaiya máyaundayavenaya póna sísa íníntave'a mindáyave'a kwaásiti

mayáigómbá íma simái sáwí'o oró.

¹¹ mináíntávéna Áánútun-aaí aúváívimba agaimaréna séna

Ísóigo séna máyaundayave'a sé'a kesúranka'a amáparawai kivaíresa kesí imáyáa mósá marésa avora'á sésa árai'a emá Áánútuma óne sénááowe Áánútu siráíye agaimaréna siráíye.

¹² miráumai minkánáámó tínimba Áánútu aúranka'a amáparawaiya kesáámó máyaundawaina ááinta simámenaundayaawe.

kentáásí mayáigóná aambá kawer-áné su'mai awánésa íma sáwí-amba kwaráígwáe siráín-kwasai.

¹³ mindáyaveta imáyáa kwéeta moórá-morawaiti mayái awánéta sáwí-mayaiman-íye íma séta maarán-ímáyáá éta kesí kwaási kesí mayái awánésa sáwí'a ónáo seváínivo kaweré su'mai ónáo séta mirá ónaundayaawe.

¹⁴ Ísóigo Ísuwe tarúmai máyaunda pó'a maarán-áímbá árarí-aimba iyé-áímbá ísaraumne. amápa-tomba kwáyáimba íma sáwí'a isasá náíyanamo éna íma sáwí'a umátinkanivo kampa'ó sésamo naananá sáwí'a umásinkaniye sésamo náíyanamo éna sáwí'a umátinkaniye.

¹⁵ évakarawaimo mintómbá íma nánaumnemo sen-tómbó náíyasamo ésa mináímbó sewái tuwánésa mintómbó náíyantavesa sáwí-amba kwaránááowe. mirámó kwéomba sáwí'a é'a tirumbá íma kwétimewe. mirán-tómbó kwénaamba miwíyáváyé séna Káráísiti pukáiwai tuwánésa sáwí-amba kwaráavo sé'a kárákwiyoro.

16 kawé-tántáá'án-iye sé'o kwéomba évakarawai tuwánésa simái sáwí'a umásínkáavo sé'a kárákwiyoro.

17 Áánútu kentáará'á kárákwiraimba mirám-baaran-tone noné naawasá íma naawasamó kwéomba ímanivo Áánútu kentáará'á kárákwiraimba maará kwéiye. kwenaúranka'a arupí umái paru umái máyaunanaya Áánútun-amanko kwésuwa'naa-isana sirunkóyá aamoí kwéiye.

18 mirámó kwéomba Ísu Káráisitina mayái kwémayaawana Áánútu aamoí kwéumatinkaisasa tuwánésa sésa kawé'á kwéowe kwésewe.

19 mindáyaveta imáyáa éta paru umái méta moórá-morawai asirayámbá timénáe séta siyáántán-kwimaiya mayáiyá máyáano.

20 évakarawaimo kampa'ó sésamo mintómbá naananayá sáwí'a umásinkaniye sewa'ó ombá mintómbá nánáe sé'o né'o ombá tuwánésa sáwí-amba kwáráavainivo kárákwiyoro. Áánútumo kentirumpimbó kwémayaim-bayaigomba sáwí'a iváinivo kárákwiyoro. amápa-tombo naambá mindá kanaán-ivo évaka-tombo kwénaambo tuwánésa sáwí-amba kwáráamba sáwí'a umátinkaamba mindá sáwí'an-iye.

21 pói-amare ándá-aran-done ó'on-o'on-tone kwénaundamo suwánésa sáwí-amba kwáráavo sé'a miwíyávé'a imáyáa é'a mintómbó kwénaamba ivátiyuwe'a mirámó ombá kawé'á kwéowe.

22 mintántáátávé'o imáyáamo kwéomba Áánútune su'mai simáméro. kentirumpinkén-ímáyáánéímó kwéomba íma sáwí'a kwéune

kwésevo kentirunkó kawe'á ini'a kwéowe.
²³ évaka-tontave'a kaer-ímáyáá toké'a nánaum.
 íya nánaumno kwésewai kentirumpinkén-
 ímáyáágó íma naaó kwésina'o né'o é'a Áánútu
 aúranka'a sáwí'a ónááowe. kentirumpinkén-
 ímáyáágó kawe'án-íye ímo kwésisasamo mirámó
 ombá sáwí'a kwéowe.

15

*Ísumo ímo kwesávái-ímáyáámó uráintemba
 mirá oró-kwásái.*

¹ kesáá Áánútuna aampa'á asiramáíya
 kwégwaraundawaiya Áánútuna aampa'ó ímo
 asiramáímo kwégwaraawai túwa'naa ono.
 sirááímo tainí'o kwéundayaawe su'mai íma
 imáyáa éta

² kentáásí egwaa'ó máyáawai Áánútuna
 aampa'á asirámae kónááontaveta
 miwíyáváígwárá'á imáyáa éta túwa'naa ono.

³ Ísu Káráísiti íma kwesávái-ímáyáá éna
 kwaásiyavena imáyáa uráíye. mindáyavena
 naaóvá'á Áánútun-aaí aúvávimba agaimaréna
 séna Káráísiti Áánútuntavena séna
 simái sáwí'o umánkaraawai pósa kembá
 sáwí'a umásínkaraawe siráíye
 agaimaréna siráíye.

⁴ naaóvá'á Áánútun-aaí aúvávimba
 agaimakáamba maarán-áíntávésa agaimakáawe.
 súwa'naa ínanaya íma ááéma sívón-káínata
 Áánútun-aaíyaveta asiramái imáyáa kwéeta
 kwesé ménaundayaveta amu'maréta máyaumne.
 mindáyavesa aúváiima agaimakáawe.

⁵ íma tívón-káína' a asiramái máéro séna Áánútu kwétuwa'naa-iyé. Ísu Káráísitimo máyáintemba miráumai mé'a keinárawapimba mimbórá-ímáyáá oró séna Áánútu kwétuwa'naa-isa'a

⁶ pó'a mimbórá-ímáyáá kwée'a mimbórá-áimbá kwése'a Áánútu áwí'a Ísóigo Ísu Káráísiti avowa áwí'a mósá márámaba mindáyave'a námúnaa kwésune.

Ísu Ísareri-kwaasiye ó'onkaa-kwaasiye túwa'naa uráin-kwasai.

⁷ Ísu Káráísitimo keinárawatavenamo aamoí kwéintemba keinárawapimba moórá-morawaiyave'a aamoí kwée'a mirámó kwéowana Áánútu áwí'a anómaba kwéiye.

⁸ naaová'á Áánútu Yútaa-kwaasiya síkwá'náyavenaya simái asirámarowana Áánútumo siráintembo ínintavena minásíráyán-áimbó paárinintavena Ísu Káráísiti kumbéna Yútaa-kwaasi túwa'naa úwasa

⁹ ó'onkaa-kwaasi sésa Áánútu arumbá umásínkáísata kwenáwí'a mósá maráúmne sénááontavena Ísu Káráísiti kunkáiye. mináíntávéna Áánútun-aai aúváivimba agaimaréna séna
ó'onkaa-kwaasivimba máyaunda enáwí'a mósá maré'a monor-ímó kwésunda enáwí'a mósá kwémaraumne agaimaréna súwana

¹⁰ moóráva'a agaimaréna séna
ó'onkaa-kwaasiyono. Áánútumo ítámakaiwaiye tirunkógwára'á aamoí íno agaimaréna súwana

11 moóráva'a agaimaréna séna
 ó'onkaa-kwaasiyono. Ísóigo áwí'a mósá máraaro.
 amáparawaise kwenáwí'a mósá máraaro
 agaimaréna súwana

12 Áánútun-aaí simátímakowai áwí'a Áísáya
 agaimaréna séna
 Tévíti avowa áwí'a Yési kwenándárakemba
 moóráwai paárínana ó'onkaa-
 kwaasira'o kárákwiyinintavena Áánútu
 usásinankainasa kwembá amu'maréna
 ménaaowe

agaimaréna Ísu Káráísitintavena siráíye.

13 kwesé ménaaomba amu'maré'a máéro séna
 Áánútu kwétuwa'naa-íye. kwesé aráápamai
 máyáantavena paru umátinkena tirumbá kawé'á
 umátínkáísana kwenamankó asiramátínkáva'a
 kwéiyisa'a kwesémó ménaaomba amu'maré'a
 máyáamba mindáyave'a námúnaa kwésune.

*Áánútuna mayáí kwémayaundayavai aamoí
 kwéune siráin-kwasai.*

14 kesí kwaásiyono. imáyáamo kwéunda-
 aimbo simátíménda ísáaro. kawé-kwáásí-
 úramba pó'a kawer-ámbó kwégwaraan-aimba
 amápa'a ísé'a kanaán-umai kwéagaraatinkaawe.
 keinárawatave'a mirán-ímáyáá kwéune.

15-16 maanáúváívimbá évakar-aimba asiramái
 simátimunda mináímbá imáyáa ónááontavena
 íma sáá'a kwégaisa'a sune. ó'onkaa-kwaasivimba
 Ísu Káráísitina mayáí mayánaundayavena Áánútu
 si'mákaimba póna íma sáá'a kwégaisa'a asiramái
 maanáúváívimbá simátimune. Áánútuntave'a
 sé'a maaná'ónkáá-kwáásí ená kwaási owaná
 enamankó ená kwaási-i'a umátínkaraiye senaná

Áánútu aamoí ínintave'a kenáái áséi-kwasai kwésimatimune.

17 Ísu Káráísitiye tarúmai mé'a Áánútuna mayáí kwémayaundayave'a aamoí kwéune.

18 Ísu Káráísiti asirayán-ímáyáá símísa'a ó'onkaa-kwaasi Áánútun-aaiyavesa áraire sénááontave'a mayáí miwívimbá mairáunda mináimbá íma sáá'a káína'a pó'a simátíménda ísáaro. aai kwésimatime'a mayáí kwémayaunda

19 Áánútun-amanko asirayámbá kwésimisa'a ó'on-o'om-bayai ímo awánaraam-bayai maimaé'a kuráumne. Yérúsaremu-naopakemba ó'on-o'on-daopa'a kwénaae'a Káráísitin-aai áséi-kwasai simátíma'mae'a iyé'a Írírikamu-marava'a kuráumne.

20 kemá sé'a naaó'-nao'a Ísu Káráísitin-aaimo ímo ísaraan-daopa'a áséi-kwasai kosimátiménae. kosimátímakaan-kwaasivimba íma kosimátimenaumpo ó'on-daopimpa'a kosimátíma'mae'a naaónaumne sé'a mináséi-kwásái ímo ísaraan-kwaasivimba kosimátímakaumne.

21 naaóvá'á Áánútun-aai aúváivimba mirán-áimbá agaimaréna séna

ímo simátíméwasamo ísaraawai naaémba Áánútuna aambá awánanaaowe. ímo ísaraawai naaémba

Áánútun-aai isánááowe agaimaréna siráimba pó'a Ísu Káráísitin-aaimo ímo ísaraan-kwaasivimba kosimátímakaumne.

Árómaa-naopa'a kónáe siráin-kwasai.

22 ímo ísaraan-kwaasi áséi-kwasai kwésimatimundara'a kentópa'a kónáe sé'a úmae

iyúnda simátimunda-mayaigo sáwívaka'a kembá tátokaiye.

²³ kentópa'a kónáe sé'a úmae iyúnda sáwívar-ima maisuwé'a íma kanaán-umai kwégundayave'a ívé'a maandáópímpá'á kesí mayáí ánásasuwe'a

²⁴ kentópa'a kónáe-imayaa kwéune. Sépéni-maravare sé'a kwégwe'a kentí naaópa'a kotuwáné'a komáyáana'a súwa'naa íya'a Sépéni-marava'a kónaumne.

²⁵ aiva'á Yérúsaremu-naopa'a Áánútuna kwaási kotúwa'naa ónaumne.

²⁶ Áánútuna kwaási Másétóniyaa-maravakewaiye Ákáyaa-maravakewaiye sésa ayawai taisasá Áánútuna kwaási Yérúsaremu-naopakewai toómbá íma makáawai túwa'naa ónáe sésa miwítí óntamba torupámakaamba pósa simíya'a maimaé'a Yérúsaremuva'a kwé'a mátimenaumne.

²⁷ miwítí imáyáavinkembo mirámó kwéomba mindá kawé'án-iye. Yútaa-kwaasi ó'onkaa-kwaasi Ísu Káráisitín-aai kosimátímakaamba pósa imáyáa ésa miwítí óntamba Yútaa-kwaasi toómbá íma makáawai kwétimemba mindá kawé'á kwéovo mirán-oro.

²⁸ torupámakaan-ontamba maimaé'a kweéme'a amáparawai mátímatuwe'a Sépéni-maravare sé'a kwégwe'a kentí naaó'a kómé'a minkákémbá Sépéni-marava'a koónaumne.

²⁹ kentí naaópa'a komáyáanana Ísu Káráisiti ávááraumai kawé'á umátinkaniye-imayaa kwéune.

³⁰ kesí kwaásiyono. kentáásí Ísóigo Ísu Káráisitintave'a imáyáa é'a Áánútun-amanko

arumbá kwéumasinkaintave'a imáyáa é'a asiramái simátime'a sé'a Áánútumpa'a námúnaa kwésumpo keinárawakwara'a súwa'naa umai asiramái námúnaa seró kwésune.

³¹ Yérúsaremu-naopa'a kónaunda Yútiyaa-ayampaken-Yutaa-kwaasi Ísu Káráisitín-aaiyavesa íma áraire kwésewai sínkamovo sé'a súwa'naa umai námúnaa seró. mivá'á Áánútuna kwaási máyáawai túwa'naa on-óntántávésa aamoí ónááontave'a námúnaa seró.

³² mimbáyái ánásasuwaanana Áánútumo owémó sína'o é'a aamoí é'a kentópa'a kweéme'a kotuwáné'a aúnái'a umái ménaumne.

³³ Áánútu paru kwéumasinkaiwaiya keinárawate máyáiyé sé'a námúnaa kwésunda árair-aimban-iyé.

16

kawe'á umái máéro siráin-kwasai.

¹ moórá-ininko áwí'a Vípi kesímánaakaanta éna Áánútuna kwaási Sénkíríyaa-naopakewai kwétuwa'naa-isa'a kwenáái simátimune.

² keinárawate kwesé Ísóigona kwaási ontávé'a kentópa'o kwínimba aamoí umánke'a keséya maiyó sé'a évaka-tantaa'o kwempímbó ímo kwáyáinda áwa'naa oro. sáwívarawai túwa'naa ena kenkwárá'á súwa'naa intávé'a pó'a áwa'naa oro.

³ moórá-ininko áwí'a Párisiraawe awaikó áwí'a Ákwíraawe kawe'á umái máékaiyo kwésimatimune. mindáraiye kewé Ísu Káráisitína mayáiyá kwémayaumne.

4 ááéma sínkamiyakai puwúyavo-imayaa íma ésarai súwa'naa uráaya'a aamoí kwéumatinkaumne. kewé su'mai ímanivo ó'onkaa-kwaasi ó'on-o'om-baravakewai Áánútuna kwaásigwara'a aamoí kwéumatinkaawe.

5 mindáraití naaúmpa'a Áánútuna imáyáa ésa torupamáí kwémaewaiyave'a kawé'á umái máéro kwésimatimune.

moóráwái áwí'a Épinitasi kwemá kesí kwaási-i'a kwéintave'a kawé'á umái maiyó kwésimamune. kwemá Ésiyaa-maravakewai aiva'á Ísu Káráisitín-aaiyavena áraire siráiwaiman-iyé.

6 moórá-ininko áwí'a Máriaantave'a kawé'á umái maiyó kwésimamune. kwemá keinárawatavena imáyáa éna anóm-bayai kwémayaiye.

7 kae'á Yútaa-kwaasi túwí'a Ádónaikasiye Yúníyasinteyave'a kawé'á umái máékaiyo kwésimatimune. kemá Ísu Káráisitín-aaiyave'a íma áraire siráundara'a áraire siráayawai Ísuna aantá-kwaasiyomba minkáé'nárai tuwánaraan-kwaasirai ésarai ááéma kesé ándáma uráaiye.

8 moóráwái Ámpíríyetasintave'a kawé'á umái maiyó kwésimamune. kwemá kesí kwaási-i'a éna Ísóigoe tarúmai máyáiye.

9 moórá Épáanintave'a kawé'á umái maiyó kwésimamune. kwemá kesé Ísu Káráisitína mayái kwémayaiye. moóráwái kesí kwaási-i'a iwáímá áwí'a Sítékisintave'a kawé'á umái maiyó kwésimamune.

10 moóráwai Ápérísi Ísu Káráísitina aampa'á asiramái kwégwaraiwaintave'a kawe'á umái maiyó kwésimamune. Árísítopurasina akúntávé'a kawe'á umái máéro kwésimatimune.

11 moórá Yútaa-kwaasigo áwí'a Érótiyoninteyave'a Násísáasina akúmbá Ísu Káráísitina kwaásiyeyave'a kawe'á umái máéro kwésimatimune.

12 moóráwai Táráivinae moóráwai Táráivosiye mindárai Ísóigona mayái kwémayaayawaiyave'a kawe'á umái máékaiyo kwésimatimune. moóráwai Pésísi Ísóigo Ísuntavena imáyáa éna anóm-bayai kwémayaiwaintave'a kawe'á umái maiyó kwésimamune.

13 moóráwai Árúvusi Ísu Káráísitina mayáímó kwémaenamo usáyaaitaraiwainte anówa kesinóraamba uráin-ininkoteyave'a kawe'á umái máékaiyo kwésimatimune.

14 évakarawai túwí'a Ásínkiritasiye Vírígonowe Émísiye Pátáropasiye Émásiye miwísé Ísóigona kwaási máyáawaiyave'a kawe'á umái máéro kwésimatimune.

15 évakarawai túwí'a Vírórógasiye Yúriyaawe Nériyasiye kwenámáánaakowe Órímpasiye miwísé Áánútuna kwaási máyáawaiyave'a kawe'á umái máéro kwésimatimune.

16 keinárawapimba moórá-morawaiti imáyáa kwée'a tiyáamba tíméro. Ísu Káráísitina kwaási amáparawai keinárawatavesa sésa kawe'á umái máéro kwésimatimewe.

17 kesí kwaásiyono. maarán-áímbá asiramái simátimune. évakarawai simátímakaunda-

aimba íma kwa'mái sésa kampar-áimbá kwésimatimewasa isésa taaínkaar-esa évakarawai kawer-ámbá tuwésa sáwí-ampa'a kwégowe. kárákwiye'a mirán-kwáásí tínaaemba umátíméro.

¹⁸ mirán-kwáásí kentáásí Ísóigo Ísu Káráísitina mayái íma kwémaesa sáwí-imayaayavesa tirááyavaimo om-báyái kwémaesa kampa'á simátiyuwanae sésa kwaasái kwésimatimesa simái tirumbá kwéairaraawasa ímo kawé'ó umáimo aaimó isáawai minkámpár-áíntávésa áraire kwésewe.

¹⁹ keinárawa'o áséi-kwasaimo asiramáimo taagwiyávón-aimba amáparawai kwéisaantave'a imáyáa é'a aamoí kwéumatinkaumne. kawé'-máayáyávé'a imáyáa úmae iyé'a sáwí-mayaiyave'a íma imáyáa kwéomba mindá sirááima kwétaiye.

²⁰ Áánútu paru kwéumasinkaiwaiya túwa'naa ína'a sáwíyanka'a Sáátáánigomba usáyaaitanaaowe. kentáásí Ísóigo Ísu úwoi túwa'naa úmae iyíntave'a námúnaa kwésune.

²¹ kesé mayái kwémayaiwai áwí'a Tímóti kawé'á umái máéro kwésimatimiye. évaka-Yutaa-kwaasi túwí'a Árúsiyasiye Yésónowe Sósipataawe kawé'á umái máéro kwésimatimewe.

²² kemá Tétiyasi Póro sin-áimbá maanáúvái kwéagaye'a keináraware kesé Ísóigona kwaasi úndayave'a kawé'á umái máéro kwésimatimune.

²³ moóráwai áwí'a Káyási kawé'á umái máéro kwésimatimiye. kwená naaúmpa'a kwégwaunasa Áánútuna imáyáa kwéon-kwaasi mindáúmpá'á torupamáí kwémaewe. moóráwai áwí'a Érásátasi kwená naaópakewaiti óntanka'a kárákwiraiwai

kawe'á umái máéro kwésimatimiye. moórawai áwí'a Kótasi Áánútuna kwaásigo kawe'á umái máéro kwésimatimiye.

[
²⁴ kentáásí Ísóigo Ísu Káráísiti úwoi túwa'naa úmae íyimba árair-aimban-iyé sé'a námúnaa kwésune.]

²⁵ Áánútu áwí'a anómba úmae íyóno. Ísu Káráísitin-aaí áséi-aimba kwésimatimun-aimba ísare'a áraire kwéseмба póna Áánútu kanaán-umai asiramátínkáimba pó'a kwenááiyave'a asirayán-ímáyáá kwéowe. naaóvá'á Áánútu mináséi-kwásái aúpá'á makówasa kentáá síkwá'náwe miwí tisaavutantamba uráawaiye mináínkóná ááimba íma ísaraawe.

²⁶ Áánútun-aaí simátímakaawai mináímbá agaimakáawe. Áánútu maí'mai'a kwéiwai ívé'a paáriniye kwésimba pósa amápa'-maravaken-kwaasi mináínkóná ááimba isánááowe. mináíntávésa áraire sésa taagwiyavónááontavena mináínkóná ááimba paáruraiye.

²⁷ Ísu Káráísitimo uráintaveta Áánútu áwí'a anómba úmaeta kwéiyune. Áánútu mimbórá-Ísóígó ména kweyáá amápa-tantaatavena ísaraiwai kwenáwí'a anómba úmaeta kwéiyundaya árair-aimban-iyé.

kemá Póro sún-da-aimba ánásaiye.

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai
The New Testament in the Kosena Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kosena long Niugini

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kosena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

363afe94-0b4c-5e94-bf3b-b68ce841dec7